

LOGARITM

Performanță și excelență

Numărul 1
Anul Școlar 2025-2026

Adresa redacției:

Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga”

Localitatea Timișoara, Județul Timiș

Bulevardul C. D. Loga nr. 37

Cod poștal: 300021

E-mail: logaritm@e-cdloga.ro

Telefon: 0256 491 873

COLEGIUL NAȚIONAL
"CONSTANTIN DIACONOVICI LOGA"
Bd. C.D. Loga, Nr. 37, 300020, Timișoara, Timiș
Tel.-Fax: 0256 491873, 0256 492094
CUI: 2487752, email: cdloga@loga.ro, web: www.cdloga.ro

MINISTERUL EDUCAȚIEI

*Revista
Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”
Timișoara*

Reviste tipărite la Tipografia Logaritm

Sursa fotografiei: Scaueriu Caius

CUPRINS

<i>Editorial. Revista „Logaritm”</i>	6
<i>Istoricul Colegiului Național „Constantin Diaconovici Loga”... 8</i>	
<i>Timișoara - o poveste fără final</i>	12
 <i>Fire narative</i>	 17
<i>Do you believe?</i>	18
<i>Colțuri de suflet</i>	19
<i>O licărire a eternității</i>	20
 <i>Reflecții lirice</i>	 23
<i>Deliverance</i>	24
<i>Sous la lumière de la lune</i>	25
<i>Tabloul vestului</i>	26
<i>Himere nocturne</i>	27
<i>Astronomii au descoperit un pod gigantic care conectează două galaxii</i>	28
<i>Tabloul în oglindă</i>	29
 <i>Eseuri</i>	 31
<i>Cum să supraviețuiești primului an de liceu (fără să plânga în baia de la subsol)</i>	32
<i>Atenție! Cad copacii!</i>	34

<i>Jurnalul Edenului pentru un inuman</i>	<i>36</i>
<i>Nunta și Lunea Cornilor - așa se petrecea odinioară în Banat</i>	<i>38</i>
<i>The Hidden Language of the Mind</i>	<i>40</i>
<i>Despre și pentru logani</i>	<i>43</i>
<i>CODRU - O experiență unică.</i>	<i>44</i>
<i>Logani pentru viață - în spatele cortinei</i>	<i>46</i>
<i>Ce spun loganii despre Erasmus?: Un scurt interviu despre Erasmus Torrox Costa</i>	<i>49</i>
<i>Sub soarele din Limassol - o săptămână de neuitat în Cipru</i>	<i>52</i>
<i>Proiectul „Humanistic contextual education The power of art,,</i>	<i>54</i>
<i>Mobilitate Erasmus+ la Alicante: „Metodologii inovative și competențe socio-emoționale pentru școlile secolului XXI”</i>	<i>56</i>
<i>Don't Be a Bore! Creativity with Mindfulness in the 21st Century Education ..</i>	<i>58</i>
<i>Proiectul „Humanistic contextual education The power of art,,</i>	<i>60</i>
<i>Călătoria noastră Erasmus+ în lumea inteligenței artificiale</i>	<i>61</i>
<i>De vorbă în spirit logan</i>	<i>63</i>
<i>Interviu cu Adriana Babeți</i>	<i>64</i>
<i>Colectivul de redacție</i>	<i>69</i>

Editorial

~ aspecte introductive ~

Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga” reprezintă, de mai bine de un secol, un spațiu al formării intelectuale, al disciplinei și al excelenței, dar și un loc al descoperirii de sine, al creativității și al libertății de exprimare. De-a lungul timpului, zeci de generații de elevi au trecut prin băncile acestei instituții prestigioase, purtând mai departe nu doar cunoștințe teoretice, ci și un set de valori fundamentale: respectul pentru educație, dorința de autodepășire și responsabilitatea față de comunitate. În acest context, revista de față se așază firesc în tradiția culturii loganiste, ca un spațiu deschis reflecției, artei și autenticității. În cadrul Colegiului Național „C. D. Loga” se organizează anual proiecte, spectacole, expoziții sau târguri spre folosul elevilor, având la bază intenția și dedicarea conducerii școlii, cadrelor didactice și chiar a elevilor înșiși. Acestea acoperă o gamă extrem de largă de domenii, precum teatrul, arta, istoria, politica, literatura și multe altele, dezvăluind un caracter extrem de dinamic și diversificat pe care îl promovează viitorilor absolvenți.

Edițiile revistei „Logaritm” din anul școlar 2025-2026 propun cititorilor o călătorie într-un nou univers, compus din texte ce acoperă o paletă amplă de genuri și teme. Acest drum este pavat cu mai multe secțiuni: Fire narative, Reflecții lirice, Eseuri, Despre și pentru logani și De vorbă în spirit logan. Scopul acestei publicații este de a oferi o oportunitate elevilor de a-și face vocile auzite, indiferent de ce reprezintă ele: o frântură de gând, o emoție, o memorie sau o întrebare adresată lumii.

Paginile introductive cuprind o amplă descriere a istoriei bogate a școlii noastre care urmărește etapele definitorii ale instituției: apariția și evoluția pe parcursul anilor. Vă invităm să descoperiți imediat după articolul introductiv un capitol provocator, care vă va transporta cu gândul prin împrejurimi feerice, adevărate lumi de basm zidite de mințile creative ale „loganilor”. Este vorba despre capitolul destinat scrierii în proză, unde elevii propun spre publicare lucrări originale în care firul narativ urmărește parcursul efemer al vieților unor personaje, filtrul gândirii capturat în momentul în care se încearcă răspunsul la întrebări existențiale sau descrieri care vă vor pune la încercare imaginația.

În continuare, reflecțiile lirice prezente în revistă vor deschide fereastra către o dimensiune sensibilă a ființei. Emoțiile capătă o formă artistică, iar trăirile devin versuri ce vorbesc despre iubire, întrebări, vis, natură și mister. Maturitatea care reiese din aceste melodii lirice suprind capacitatea loganilor de a interpreta lumea într-o manieră profund personală.

Cum altfel ar putea promova o revistă diversitatea și creativitatea regăsită în mințile elevilor noștri decât prin a introduce un capitol dedicat eseurilor? Aici se află o varietate de teme, o paletă de culori la fel de bogată ca cea a naturii care trece prin ciclul anilor. De la obiceiuri și tradiții ale Banatului, la eseuri filosofice care reflectă realități sociale, la strigătele elevilor îngrijorați de natura înconjurătoare, acest capitol reprezintă dovada puternică a preocupărilor unice față de lumea în care trăim.

Următorul capitol este dedicat legăturii profunde dintre elevi și comunitatea din care fac parte. Articolele vorbesc despre experiențe care depășesc granițele sălii de clasă, prezentând proiecte, călătorii și momente ce contribuie la formarea unor tineri conștienți de rădăcinile lor, dar și de responsabilitatea pe care o au față de viitor. Activitățile extrașcolare organizate de elevii și de profesorii noștri –spectacolul caritabil „Logani pentru viață” și Balul Bobocilor– reprezintă dedicarea lor față de evenimente care pun primul loc creativitatea și inovația, depășind limitele domeniilor științifice studiate în cadrul orelor.

Încheierea oferă o imagine în oglindă a viitorului elevilor, încurajându-i să pună întrebări, să se intereseze și să fie curioși legat de drumul lor propriu în viață. Acest capitol vine în ajutor, oferind răspunsuri la întrebări pe care poate nu am avea ocazia să le punem într-un context formal. Incertitudinea întâlnită în adolescență, în rândul tuturor elevilor, va fi înlocuită cu încrederea pe care adulții din interviuri le-o prezintă. Este important să ne cunoaștem reciproc pentru o mai bună funcționare a sistemului. Totodată, poate unii dintre noi nu știm ce oameni celebri sau absolvenți realizați au studiat în băncile școlii noastre, dar în acest capitol se va găsi răspunsul și chiar mai mult, poate vom primi sfaturi sau ni se vor împărtăși experiențe remarcabile dintr-o perioadă de mult trecut, ajutând la crearea unei viziuni unice asupra școlii noastre în comparație cu prezentul.

Dorim să mulțumim tuturor persoanelor care ne-au ajutat în realizarea Revistei „Logaritm” și care au asigurat un drum lin a acestora către inimile fiecărui „logan”. Împreună suntem Loga!

ISTORICUL COLEGIULUI NAȚIONAL “CONSTANTIN DIACONOVICI LOGA”, TIMIȘOARA

Partea I

Prof. Milin Tihomir

Prin tratatele de la Saint-Germain-en-Laye (1919) și Trianon (1920), se reconfigurează harta politică și administrativă a Banatului, context în care aproximativ două treimi din teritoriul acestuia revin României.

Timișoara, integrată Vechiului Regat al României, avea deja la acea vreme o rețea școlară laică și confesională de nivel preșcolar, școlar primar și gimnazial diversificată, cu limbă de predare germană, maghiară, română, sârbă și ebraică. Învățământul liceal era predominant confesional și se desfășura doar în limbile maghiară și germană. Cum noul context politic și administrativ modifică parțial structura etnică existentă până la acel moment, s-a impus de la sine înființarea de școli românești, inclusiv de licee, care să accelereze afirmarea etno-identitară a românilor.

Primul liceu cu predare în limba română deschis după Marea Unire în capitala Banatului a fost Liceul de Băieți Constantin Diaconovici Loga. Nașterea lui are loc pe 7 august 1919, în clădirea fostului Gimnaziu Regal Superior de Stat, recent preluată de către administrația românească. Gimnaziul fusese înființat în anul 1897, însă și-a căpătat propriul sediu abia din toamna lui 1903, după ce în primii șase ani de existență funcționase într-un imobil dărpănat al Școlii Comunale Primare.

Întemeiat prin decizia Consiliului Dirigent - cu un an înainte de inaugurarea oficială a Școlii Politehnice din Timișoara (1 februarie 1920) - noul liceu și-a asumat menirea de a forma elita intelectualității Banatului.

Presa timpului anunța entuziast deschiderea școlilor românești. Camil Petrescu, recent sosit pe meleaguri bănățene cu gândul de a se lansa ca ziarist, într-un articol din *Banatul românesc*, publicat pe 10 august 1919 sub titlul *Liceul românesc din Timișoara*, nota: „*La 1 septembrie se deschide liceul din localitate, sub direcțiunea d-lui. Dr. Bejan. Înscrierile vor avea loc între 10-15 august. Considerăm deschiderea acestui liceu ca un eveniment național de o deosebită însemnătate, căci e incontestabil că el va deveni focar de cultură și de viață națională, de care au fost atât de lipsiți până acum bănățenii. Credem că profesorii acestui liceu, împreună cu elevii lor, în afară de viața pur școlară, vor izbuti să facă din Timișoara un adevărat centru cultural, mai cu seamă că au atâtea mijloace care le stau la dispozițiune. De aceea sfătuim din toată inima pe preoți și învățători să îndemne cât pot mai mult oamenii cu cât de puțină dare de mână să-și trimită copiii la acest liceu, iar pentru ca vreun talent sau vreo inteligență folositoare neamului să nu se piardă, să caute să procure mijloace prin apeluri, pentru ca să poată trimite la școală, mai departe, pe cei mai buni absolvenți ai lor. E aceasta o datorie către neamul nostru, atât de sărac în ceea ce privește clasa intelectuală, din cauza pierderilor puse în cale de ocârmuirea vitregă de până acum. Noi știm ce intime și adânci legături se nasc între învățători și elevii lor buni, cari sub conducerea lor părintească au prins a descifra minunatul mister al vorbelor scrise. Noi știm mândria bătrânilor profesori cari vorbesc cu mândrie de bărbații mari ai neamului, pe care privirea lor i-a învăluit cu dragoste atunci când nu erau mai înalți decât banca în care sedeau. Ne așteptăm, deci, la o frumoasă serie de mici legionari ai culturei, cari să bată la porțile liceului în toamnă.*”

Procesul de românizare în Banat n-a fost deloc ușor. Cea mai mare parte a cadrelor didactice devenite minoritare, neputându-se împăca cu pierderea statutului lor dominant, erau vădit resentimentare și hotărâte să blocheze prin orice mijloace „românizarea” provinciei. Acestora li s-a condiționat rămânerea în serviciu de prestarea jurământului de fidelitate față de statul român și de însușirea limbii române în decursul unui an, termen ce se va dovedi nerealist, fiind prelungit în repetate rânduri.

Lipsa manualelor în limba română și lipsa profesorilor capabili să suplinească acest neajuns vor constitui alte provocări. Pentru a acoperi deficitul de personal didactic calificat, sunt aduși în Banat, ca de altfel și în toată Transilvania, dascăli din Vechiul Regat.

Direcțiunea Liceului de Băieți Constantin Diaconovici Loga i se încredințează, mai întâi provizoriu, apoi definitiv, profesorului Silviu Bejan, fost dascăl al Preparandiei din Arad și participant la Actul Marii Uniri de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. Acesta preia edificiul școlii cu tot inventarul bunurilor existente; insuflă dascălilor simțul răspunderii și al datoriei, impune rigoare, disciplină și principii morale sănătoase elevilor; pretinde multă exigență și înalt profesionalism corpului didactic abia constituit; organizează lunar conferințe metodice.

La momentul înființării, Loga avea un corp profesoral alcătuit din 14 profesori și o populație școlară formată din 234 de elevi. Cu excepția a doi dintre aceștia, unul sârb și altul evreu, toți proveneau din familii românești.

Timid, încă din primii ani de existență, viața culturală a școlii începe să prindă contur. Sporește fondul de carte românească al bibliotecii și, treptat, se constituie societatea de lectură Dimitrie Țichindeal, sunt fondate revista, corul și fanfara liceului.

Harul și devoțiunea dascălilor, climatul de seriozitate justifică înregistrarea rapidă a performanțelor educaționale, iar școala își câștigă un binemeritat renume.

Regele Ferdinand I, sosit pentru întâia dată în teritoriile din Vestul României reîntregite, vizitează liceul, evenimentul fiind astfel consemnat în anuarul din 1923: *"Cu ocazia venirii M. S. Regelui în Capitala Banatului, Majestatea Sa a binevoit să viziteze și liceul nostru. În ziua de duminică, 11 noiembrie 1923, orele 5 după-amiaza, M. S. Regele, însoțit de Domnul I. C. Brătianu, Ministru președinte, au sosit la liceu. Directorul liceului, Augustin Coman, într-o alocuțiune urează bun sosit după care M. S. urmat de suită trece prin mijlocul elevilor care îl primesc cu flori și în sunetele Imnului Regal executat de corul elevilor; intră în cancelaria profesorilor unde profesorii sunt prezentați M. Sale de către directorul liceului.* (cf. Anuarul Liceului C. Diaconovici Loga din Timișoara pe anul școlar 1923-1924, pg. 4).

Începând cu toamna anului 1934, se deschide secția cu predare în limba sârbă – ciclul inferior, în baza Convenției româno-iugoslave menite să reglementeze situația minorităților naționale de ambele părți ale frontierei celor două state. Începând cu anul școlar 1943-1944, în plin război, se înființează ciclul superior al secției sârbe. În ciuda numărului fluctuant de elevi care frecventau cele două cicluri (în general mic), secția sârbă se va menține până în 1948, cursurile desfășurându-se în principal după-amiaza.

Direcțiunea, exercitată de către profesorul Bejan, era comună. Parte din dascălii secției sârbe erau veniți de la Belgrad, iar predarea se făcea după manuale trimise din țara vecină. În timpul războiului, când clădirea liceului a fost evacuată, secției sârbe i-au fost alocate ca spațiu de învățământ câteva săli din cadrul Liceului de fete Carmen Sylva. Situația se complică după intrarea în vigoare a noii legi a învățământului din 1948.

Proclamarea statului național-legionar, care a funcționat în perioada dintre 14 septembrie 1940 - 14 februarie 1941, constituie debutul imixtiunii masive a puterii politice în sistemul de învățământ. Mai mulți elevi, dar, se pare, și unii profesori, se simt atrași de Mișcarea Legionară, fie ca militanți, fie ca simpatizanți, și astfel intră în vizorul Serviciului de Siguranță a Statului, fiind atent monitorizați.

Anii celui de-al Doilea Război Mondial și cei care îi vor urma afectează serios viața liceului. Unii dascăli sunt mobilizați și trimiși pe front. Lipsurile sunt tot mai mari, iar problemele tot mai grave. Din 29 martie 1944 și până pe 1 iulie 1946, cu reveniri pasagere, clădirea școlii este evacuată de patru ori.

1 1933 - Convenția despre regimul școlilor minorităților în Banat, Art. 19: care prevede înființarea în anul școlar 1934-1935 „a câte o clasă de elevi în unele școli din Timișoara și Vârșeț, în care procesul instructiv-educativ, la toate materiile, să se desfășoare obligatoriu în limba maternă, adică sârbă ori română”.

În clădirea liceului, la sfârșitul lunii martie 1944, se instalează Spitalul Militar Z.I.129, iar liceul Loga este evacuat în clădirea Liceului de Fete Carmen Sylva. Spitalul Militar Z.I.129 ocupă clădirea liceului Loga până la data de 14 septembrie 1944. La data de 16 octombrie 1944, liceul este din nou evacuat, pentru a găzdui Spitalul Militar Z.I. 179. Acest Spital ocupă clădirea liceului până la data de 12 decembrie 1944. La doar câteva zile, în aceeași lună, clădirea e ocupată de un Spital Sovietic (nr. 59348), situație ce se perpetuează până la data de 7 aprilie 1945. După părăsirea localului, direcțiunea participă la curățarea și repararea clădirii. Dar, în toiul transportului bunurilor și materialelor școlii, liceul este evacuat pentru a patra oară, de data aceasta de către Unitatea Militară nr. 06902 (Unitate de Aviație) a Armatei III Sovietice, care ocupă clădirea un an de zile, de la 15 iunie 1945 la 1 iulie 1946.

În tot acest răstimp, în condiții vitrege, de surghiun, cursurile continuă să se desfășoare în diferite spații mai mult sau mai puțin improvizate, cu precădere după-amiaza. Inițial, o parte dintre elevi au fost relocați în clădirea Liceului Comercial (sediul actualei Primăriei), iar altă parte, în căminul de ucenici al orașului. Mai târziu, școlii i se pun la dispoziție câteva săli în cadrul Palatului Dicasterial. Materialul didactic, instrumentele din dotarea fanfarei și o bună parte din arhivă, depozitate la demisol în perioada pribegiei, în încăperi sigilate, sunt distruse prin ardere ori sunt compromise de ocupanți. Valoarea stricăciunilor pricinuite în urma repetatelor evacuări depășește 100 de milioane de lei, după cum reiese dintr-o adresă din 1946, pe care profesorul Vasile Mioc, în dubla sa calitate - director al Liceului de Băieți Constantin Diaconovici Loga din Timișoara și Inspector General Șef - o înaintează Ministerului Educației Naționale, precizând: „*Domnule Ministru, avem onoarea a vă înainta alăturat devizele estimative ale reparațiilor generale necesare pentru refacerea atât a clădirii, cât și a mobilierului Colegiului Național Bănățean C. Diaconovici Loga din Timișoara, în sumă de 100.000.000 lei. Cum școala a suferit foarte mult din cauza degradărilor pricinuite atât clădirii, cât și mobilierului și materialului didactic cu dese mutări, în cursul ultimilor trei ani, vă rugăm să binevoiți a aproba suma de mai sus și a dispune ordonanțarea ei, pentru ca să putem continua și desăvârși reparațiunile începute.*”

Pe 10 mai 1945, de Ziua Regalității (devenită din 1866 Ziua Națională a României), mai mulți elevi ai liceului Loga, participă la defilarea tradițională și - deranjați de faptul că evenimentul era privat tocmai de portretul sărbătoritului – Majestatea Sa Regele Mihai –, din nevoia solidarizării cu acesta, și pentru a-și exprima deschis opțiunea promonarhistă și antisovietică - pătrund în sediul Teatrului Național, de unde, preluând portretele regelui, pornesc în marș pe străzi. Autoritățile prosovietice operează arestări atât în rândul elevilor participanți, cât și în rândul corpului profesoral. Conducerea școlii este arestată. Din 11 mai 1945 până la 15 octombrie 1945, directorul Vasile Mioc și directorul adjunct Iuliu Ilca, ca de altfel și profesorul de istorie Traian Nădăban, sunt deținuți în lagărul de muncă de la Caracal. Funcția de conducere e preluată interimar de către profesorul Nicolae Ilieșiu, ca cel mai vechi profesor al școlii.

(va urma)

Timișoara – o poveste fără final

Barna Maria Cristina

Clasa a XI-a MI2

Am fi tentați să credem că aspectul exterior al unor clădiri nu ne poate oferi mai mult decât impresia unei imagini vizuale. Însă dacă suntem deschiși la o nouă perspectivă, ne vom da seama că istoria acestui oraș ne vorbește în mod indirect prin vitalitatea clădirilor lui.

Astfel, Timișoara prinde glas prin diversitatea ei arhitecturală, relatând o poveste care merită să fie ascultată și descoperită în etapele ei.

Arhitectura Timișoarei rămâne până în prezent o oglindire a unui trecut multisecular. În goticul și cărămiziul

Castel Huniade este zidit cel mai longeviv fir narativ dintre toate, un incipit, dacă îl putem considera

astfel, pentru istorisirea noastră. Monumentul este atestat drept cea mai veche clădire din oraș, construită inițial în intervalul 1308 și 1315, forma actuală reprezentând rezultatul reconstrucției sale din anul 1856. În prezent, castelul ar trebui să deservească un muzeu național, însă acesta pare să se cufunde în adâncul uitării de mai bine de 20 de ani. Totuși, excepție de la acest

destin fac multe alte personaje din povestea Timișoarei și ar fi păcat să ne pripim și să judecăm întreaga narațiune după un început nesatisfăcător, precum „o carte după copertă”.

Dacă până în secolul al XVIII-lea Timișoara a întâmpinat dificultăți în a înflori din punct de vedere arhitectural, următoarele două veacuri îi furnizează canalul perfect de influențe pentru a ajunge să se distingă în Eu-

ropa prin denumirea de „Mica Vienă”. Acest nume pare a fi perfect pentru a desemna capitolul ce va parcurge în continuare desfășurarea acțiunii.

Actorii principali pe scena stilurilor arhitectonice au fost barocul și secesiunea. Aceste curente au dictat finalitatea estetică a multor clădiri renumite din oraș, precum Catedrala Episcopală Romano-Catolică, Palatul Baroc (convertit în Muzeul de Artă din zilele noastre) sau Palatul Lloyd. Barocul a avut de oferit cupole și turnuri elegante,

fațade bogat decorate cu sculpturi și reliefuri și un sentiment inițial străin pentru regiunea Banatului.

Rafinamentul, încântarea vizuală stârnită de simetria lucrărilor și grandoarea ornamentelor au avut același efect asupra timișorenilor ca cel pe care îl are prima dragoste în rândul adolescenților. Secesiunea, desprinsă din stilul Art Nouveau, a contribuit la înfrumusețarea Timișoarei prin inspirațiile ei din natură, transpuse în forme care se conturau în flori, frunze sau valuri. Balcoanele cochete au devenit un detaliu nelipsit pentru imaginea clădirilor de mare importanță din oraș, un adevărat laitmotiv, dacă ne referim la acestea în termeni literari. Monumentul străjuit de tunuri turcești, Casa cu Atlanți, ilustrează acest aspect. Totodată, stilul arhitectural a pus

în valoare diversitatea culorilor și realizarea ferestrelor mari, uneori cu vitralii. Cu această pătură a progresului artistic și cultural s-a învâluit Timișoara și prin intermediul acestor elemente revoluționare, reușește să-i adauge o notă de creativitate poveștii pe care o compune.

Printre simbolurile puterii militare lăsate în urmă de secolul al XVIII-lea se numără și fortăreața construită în vederea apărării centrului orașului, cartierul Cetate. Ansamblul de fortificații era separat în 3 inele, o parte din acestea fiind conservată până în zilele

noastre și denumită Bastionul „Maria Theresia”. În interiorul cetății de atunci existau două piețe, Piața Domului și Piața Paradei, cunoscute în prezent ca fiind Piața Unirii, respectiv Piața Libertății. Acestea aveau o mare importanță pentru localnicii acelor vremuri, căci aceștia, oameni activi, precum cei din prezent, meșteșugari, funcționari sau negustori de meserie nu beneficiau de timpul necesar pentru a se ocupa cu agricultura. Așa că, târgurile bisăptămânale organizate în acele locuri

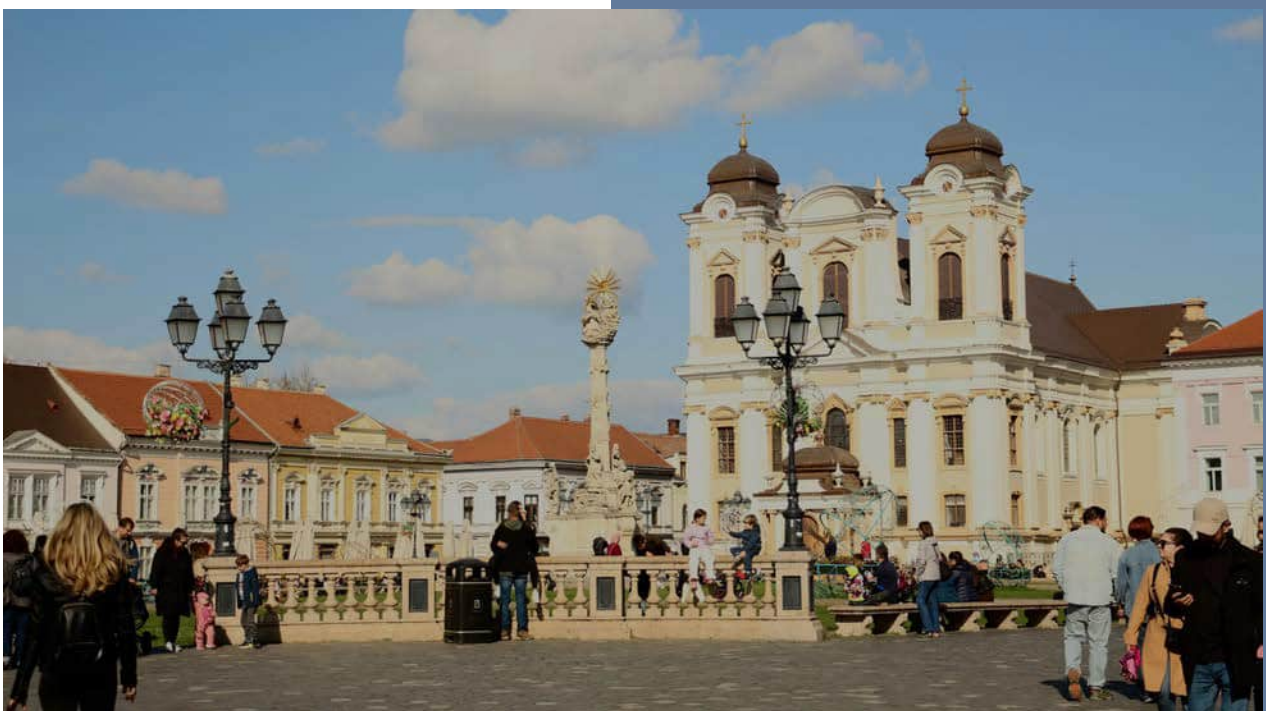
erau esențiale pentru rutina lor. Tot în acest capitol au apărut suburbiile Elisabetin, Iosefin și Fabric, despărțite de Cetate printr-un teren neconstruit, denumit Glacis, ele urmând să fie reunite cu centrul orașului abia începând cu anul 1892, schițând astfel în linii mari, tabloul zugrăvit de Timișoara de astăzi. O poveste

distinctă ce trebuie, de asemenea, menționată este cea a monumentului „Sfânta Treime” din Piața Libertății, care ne descrie amănunțit, prin intermediul gravurilor sale, o perioadă brutală suferită de oraș, o rană acum închisă, însă cândva sângerie. Episodul epidemiei de ciumă din perioada anilor 1730-1740, ce a decimat un număr semnificativ din populația Timișoarei de atunci, poate fi observat pe coloana monumentului. Acesta poate fi considerat un simbol pentru poveștile orașului rostite

cu un glas prea puțin impunător și care ajung, de aceea, prăfuite de cenușa neglijenței.

Punctul culminant atinge apogeul odată cu instaurarea regimului comunist și cu nevoia acestuia de a construi un număr cât mai mare de reședințe, cauzată de industrializarea forțată a României. Modul în care regimul a abordat problematica creează nemulțumiri până în prezent. Ignoranța sa față de esteticul armonios și lipsa de cunoștințe legate de importanța culturală a multor edificii au dus

Orheian Clara
Clasa a X-a MII

la demolarea monumentelor și la construirea unor blocuri care pătează cu nuanțe de gri un oraș ce fusese odată vibrant. Blocurile, gândite a fi eficiente în materie de spațiu, au fost construite într-un stil monoton, ilustrând simple cutii de beton. Aceste personaje fără o personalitate remarcabilă își spun povestea pe un ton sever, cu un limbaj lipsit de expresivitate. Schimbarea arhitecturală trezește un regret împărtășit de majoritatea timișorenilor contemporani, căci echilibrul vizual este considerat spulberat de apariția numeroaselor astfel de blocuri, creând un oraș prizonier al unei dualități arhitectonice neplăcute.

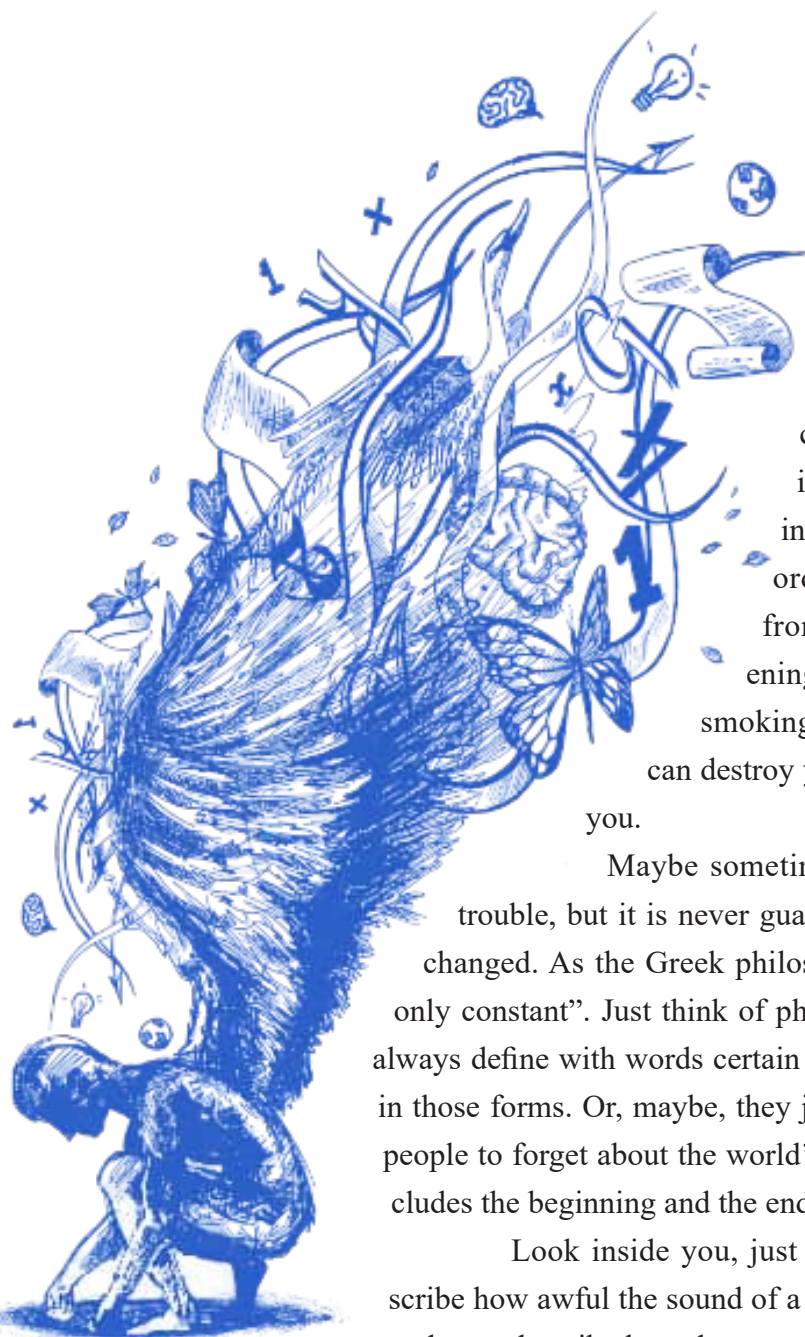
Astfel, în prezent, Timișoara întâlnește un deznodământ care îmbină modernitatea cu stilul imperial. Finalul său nu și l-a destăinuit nimănui, căci aceasta nu l-a întâlnit niciodată. Clădirile sale sunt încă vii, rostindu-le neîncetat trecătorilor poveștile lor zidite pe ruinele timpului.

Fire narative

Do you believe?

Păcurar Irina
Clasa a X-a SN1

I feel like the life of a person is sometimes morbid in the vastness of thoughts.

Just think of a cigarette: quiet, fine as silk at the touch, and, for a moment, everything that a man can want. Smoke by smoke, you realize how situations anchor your heart and make you believe that in the depths of your loneliness, you are, in fact, not alone. The billowing smoke that orders your thoughts, destroys you easily, from the inside, the lungs gradually blackening and devoured by your thrilling idea of smoking something. There are many things that can destroy you. However, only one thing really saves you.

Maybe sometimes it is realization that gets you out of trouble, but it is never guaranteed that you will remain permanently changed. As the Greek philosopher Heraclitus stated: “Change is the only constant”. Just think of philosophers and high society people. They always define with words certain truths that are not visible to anyone’s eye in those forms. Or, maybe, they just take advantage of their talents to lead people to forget about the world’s greatest philosophical source, which includes the beginning and the end, being just...everything. The Bible.

Look inside you, just as you are right now. No words can describe how awful the sound of a lonely look is when it hits the ground. No words can describe how dogs return to their vomit, just as we humans do to our most toxic state. No words can describe how a fool despises wisdom. Are we like that? Are we something that can be fixed? Yes. But we are somehow like “a blind bird that rushes into a snare”. The only difference between us and the bird is that we are not blind, but, in fact, we choose to close our eyes and let an arrow pierce our heart and liver.

You had today, or you may have tomorrow... You can never be sure that you’ll have both of them. So, choose...

Colțuri de suflet

Nișulescu Anda
Clasa a IX-a SN1

Privim adesea cerul, care pare doar un ocean infinit de mister, presărat cu lumini orbitoare, fascinante, care grăiesc un singur lucru: urmează-ți calea. Lumina lor, a acelor mici felinare, ne conduce mintea spre dorința de a cunoaște mai mult decât se poate și de a încerca să descoperim ce se va întâmpla cu noi după... după ce nu vom mai putea privi cerul de jos, de pe nisipul din fața oceanelor pământești.

O ironie a omenirii este aceea că vrem să cunoaștem totul, dar uităm să ne cunoaștem pe noi înșine, să navigăm pe oceanul propriului suflet și să-i găsim fiecare mister în parte. Dar poate chiar acesta este misterul omenirii, drumul spre autocunoaștere. Greu, dar foarte palpitant, căci avem multe de descoperit.

Dacă studiem istoria, religiile și legendele, observăm că fiecare om este caracterizat de propriul suflet. El este cel care ne ghidează pe noi de-a lungul a ceea ce noi numim viață și poate chiar și-n viața de apoi. El este cel care ne diferențiază de ceilalți, ne face unici. De pildă, în mitologia greacă, se considera că zeii au hotărât ca sufletul celor care au iubit, au iertat și au suferit cu adevărat să se transforme în stele pe cer. Astfel, fiecare stea care se vedea pe cer era doar un suflet care își găsea drumul spre casă.

Totul pornește de la cea mai mare frică a oamenilor - moartea, care, într-adevăr, este un subiect filosofic, deoarece misterul vieții de apoi este ceva despre care nu s-a putut dovedi nimic concret. „Suntem călători între două tăceri: una înainte de naștere și alta după moarte.” - Mihail Sadoveanu. O altă ironie a omenirii mai este și faptul că, pe parcursul vieții, oamenii își pun adesea această problemă și încearcă să se gândească la o explicație, însă niciodată nu reușesc să găsească adevărul absolut.

Dar poate nu există un adevăr absolut, ci drumul de după moarte va fi diferit pentru fiecare, în funcție de culorile propriului suflet. Dacă am ales să ne pictăm sufletul în nuanțe calde, care să-i ofere confort și siguranță, atunci vom nimeri pe o plajă încălzită de lumina soarelui în fiecare zi. Dacă am ales să-l pictăm în nuanțe închise, pline de mister și agonie, atunci poate vom nimeri într-o cabană din munți, surprinsă de ploi de toamnă și frunze pierdute de vânt, iar dacă am ales să ni-l pictăm în nuanțe diverse, pe la fiecare colț al său, atunci cu siguranță sufletul nostru va fi un călător pasionat și curios.

Ne naștem atât de puri - o planșă goală. Zi de zi, o pictăm în diverse culori, până ajungem să fim un tablou unic, impresionant. Diferit. Alegerile - toate - ne aparțin, însă dacă alegem să credem că vom trăi undeva veșnic, atunci va trebui să ne arătăm arta, care de multe ori este judecată greșit. Privită altfel. Să fim siguri că, la un moment dat, vom fi judecați pentru ceea ce am făcut, ceea ce am gândit și ceea ce am spus, pentru culorile pictate pe sufletul nostru.

Alergăm adesea spre câte ceva imposibil, dar care pare posibil, spre cunoașterea absolută, căci sufletul curios și pictat al fiecăruia își dorește să afle acel imposibil... însă, de ce? De ce să fugim atât de departe, spre un ocean infinit de întrebări și răspunsuri diverse, când cel mai mare mister, posibil rezolvabil, este aproape de fiecare - sufletul său. Culorile sale. Tabloul fiecăruia.

O licărire a eternității

Kuki Camelia

Clasa a XI-a SN1

Orheian Clara

Clasa a X-a MI1

Au trecut 6770 de ani de când am rămas singur. Omenirea a trecut cu mult înainte, la fel și metalul pe care l-a învățat să viseze. Până și creațiile roboților și-au avut rândul și l-au irosit. Au fost și nenumărați călători, unii ca să exploreze sau să învețe, alții cu colonii. Toate, doar vizite...

Îmi amintesc cât de încăpățânat am fost când au încercat să mă "salveze", deși pe atunci nu știam de ce... Îmi amintesc cât de mare a fost șocul lor când nesfârșita, atotputernica forță cândva numită evoluție le-a dat cefalopodelor și păsărilor șansa să domnească. Erau atât de grațioase zburătoarele! Pur și simplu impecabil era simțul lor estetic și al libertății!

Dar s-au dus, cu toții au pierit, până și inocenții s-au stins. Și de fiecare dată am poftit moartea la masă. Și de fiecare dată am implorat-o să azvârle și ce-a mai rămas din mine în vid, odată cu toate speranțele lor.

Totuși, în acele zile negre, tot ce-mi trebuia era într-adevăr să privesc. Încă e verde, acel inocent sălbatic, acel verde crud al vieții pure ce se hrănește numai din ceruri, și totuși a susținut miliarde și miliarde de suflete. Desigur, niciunul dintre acele suflete muritoare n-ar putea înțelege forma verdului de-acum.

De exemplu, florile de cristal ce mă înconjoară. Ele sunt în plină înflorire acum, formându-se printr-o explozie de culoare scheletul petalelor ale cărui goluri sunt umplute încet, încetișor, de luciul lor membranos. Capodoperele moștenitorilor omenirii, întruchiparea devotamentului silicului pentru viața organică, încă e ciudat să le văd revărsate peste tot. După ce toate celelalte suflete create din visele vechiului metal au eșuat de atâtea ori să-i îndeplinească dorința de a se uni cu natura; după ce călătorii s-au speriat atât de mult că această floare antică, sălbatică și etern neschimbată o să le pună în pericol prețiosul plastic preistoric ce stătea la baza micilor lor mântuitori de maladie, ele sunt aici. Nu le-ar recunoaște, dar încă sunt aici, în pașnică

Todorescu Iuliana

Clasa a XII-a MI1

armonie cu tot ce încă mai seamănă cu viața, fiindcă până și ele, cu tot cu fragila limită a viului, s-au schimbat.

Numai reflexia mea e aceeași după atâtea milioane peste miliarde peste nesfârșite pale amare de timp. Încă îmi amintesc cu brutală claritate momentul exact când, pentru prima dată, m-am uitat în ochii descendenților mei, iar ei...

“Cum poți să spui că există un strop de omenie în creatura aceea? E o batjocură deformată a imaginii Lui!”

În toate acele secole în care i-am ghidat și i-am vegheat de la distanță, în care m-am ascuns de ochii inevitabilului ce a refuzat să mă ia, ei asta au devenit, oameni. Au și uitat de ceea ce au fost înainte! De toți cei ce au stăpânit înainte! Dar cum i-aș putea învinui? Singura mea amintire din viața-mi muritoare e a binecuvântatului blestem ce i-a răpit demnitatea.

Cred că îi spuneau pentru ultima dată când i-am fost martor ființei sale, o scânteie infimă încețoșată a ceea ce a fost când mi-a oferit să-mi vând scopul pentru nemurire.

Nici acum nu știu cu adevărat ce-am plătit. Desigur, am simțit acea lipsă de prea multe ori. Atât de multe descoperiri, atât de multe opere de artă; nimic, absolut nimic n-a putut ieși din neant. Măcar tot ce ar fi putut ajuta vreo ființă a fost redescoperit, reinventat sau recreat. O simt și mai mult când îmi amintesc valoarea unei relicve vii. De fiecare dată când muritorii mă găsesc pentru “prima oară”, ori cred că sunt o fantezie, ori pur și simplu uită în numai o generație. Este și mai ironic, pentru că mereu îmi dăruiesc un nume ce înseamnă “Memorie”. Nici nu mai știu de câte ori m-am întrebat care era scopul vieții mele muritoare, dacă aveam un scop predeterminat sau dacă ce-am pierdut cu adevărat era capacitatea de a-mi forma vreun scop, vreun impact asupra acestei minunate lumi. Știu doar că m-am întrebat de și mai multe ori de ce a fost acesta prețul eternității. Totuși, în ultimele ere am început să cred că sacrificiul suprem era necesar. Mi-a fost dăruit un nou scop, prea mareț pentru a-l cuprinde fără a-mi pierde interiorul. E cam rușinos să recunosc atât de târziu, dar probabil muritorii aveau dreptate să-mi spună “Amintire”. Pierderea generațională este o tragedie inevitabilă conform legilor naturale, dar cineva trebuie să-și amintească. O rămășiță trebuie să rămână de la toate marile imperii ce-au căzut în țărână. Când vin călători și întreabă, cineva trebuie să le spună povestea ambiției vieții acestei mărgeli albastre, cu toate comediile și tragediile sale. Chiar și dacă timpul îmi va șterge mintea, măcar voi putea spune că ceva a fost. Cred că din acest motiv nu i-am lăsat pe călători să mă “salveze”, răpindu-mă departe de miracolul a cărui dezvoltare mi-e slujbă s-o observ. Doar atunci când Soarele sau vreun alt corp celest va devora tot ce înseamnă Pământ, mă voi arunca în vidul luminat de stele și voi purta memoria acestei mărgeli. Ce onoare mai mare aș putea avea?

Reflecții lirice

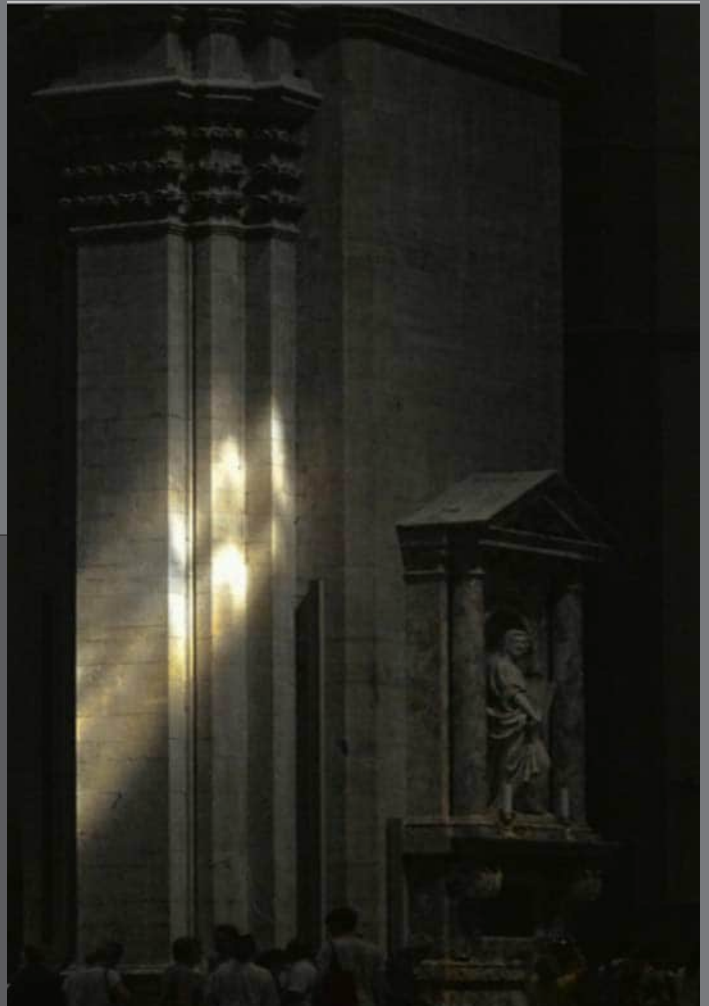
Deliverance

Dragomir Maria

Clasa a X-a MI2

Ignorance of the weight of the cross that you're carrying
Won't make it lighter in the hands of god
And the colour of the words and the screams that you're
burying
Won't fade with time, but strike twice as bad
Each breath you take is a step that I'm making
towards breaking a seal that I swore I'd keep
for a distance from you means death
Like a shadow of truth in my sleep

Medinschi-Niculescu Maia, Clasa a XII-a SS

Orheian Clara, Clasa a X-a MI1

Sous la lumière de la lune

Crucean Roxana

Clasa a XI-a F

Sous le ciel clair, la lune danse,
Elle éclaire le chemin perdu,
Un souffle doux, comme une chance,
Apaise l'ombre qui m'a retenue.

Les fleurs s'ouvrent dans le silence,
Leur parfum flotte au fil du vent,
Elle gardent l'éclat et la présence
D'un rêve ancien, toujours vivant.

Et moi, je marche sans promesse
Cherchant la paix dans chaque jour,
Le cœur rempli d'une tendresse,
Qui se nourrit encore d'amour.

Căpățînă Bianca, Clasa a XII-a MI1

Tabloul vestului

Rădulescu Alexandra-Ștefania

Clasa a XI-a F

Deși nu mai e ce-a fost odată,
Cetatea cu bucăți cărămizii
Zace, acum, ca niciodată,
În noaptea toamnei târzii.

Ce redă acum e nou,
Dar combinată cu melancolia de altădată,
Aduce ca rezultat
Ceva mai valoros ca niciodată.

Acolo unde toate extremele se întâlnesc -
Nord, Sud, Vest și Est -
Și izvorul gândurilor nu seacă niciodată,
Acolo stau și eu și zăbovesc,
Vreme lungă și uitată.

Și arhitectura e importantă,
Combinată cu istoria cea măreață,
Dar păienjenișul de gânduri
Nu mă lasă să foșnesc de dimineață
Ultimele frunze căzute din viduri
Și să simt cu toată ființa, ca un cub de gheață,
Din ce a fost odată,
Și vizualul să fie și el în viață.

Medinschi-Niculescu Maia, Clasa a XII-a SS

Himere nocturne

Dancău Nicușor-Adrian

Clasa a XI-a F

Ce sunt eu,

Dacă nu un hoț pribeag

ce umblă confuz dintr-o parte-n alta

și fură momente de oriunde,

clădind o falsă realitate?

Ce sunt eu,

Dacă nu un veșnic cerșetor

ce râvnește himere

și le vede-n orice umbră

și le strânge și le transpune-n pielea sa?

Ce sunt eu,

dacă nu un visător cu sufletul în lanțuri

ce privește spre o utopie

unde totul e produs al iluziilor sale

și unde și le poate hrăni?

Ce sunt eu,

dacă nu o himeră eu însumi

o fantasmă a ceea ce aș vrea să fiu

ce așteaptă realitatea, momentul desprinderii de suflet

al celor multe tărâmurile iluzorii?

Iluzii... ce sunt eu?...

Astronomii au descoperit un pod gigantic care conectează două galaxii

Căpățînă Bianca

Clasa a XII-a MI1

Astronomii au descoperit un pod gigantic care conectează două galaxii

Un pod care face legătura de mii de ani-lumină între două ființe vii

Le leagă invizibil, ca să nu se sperie una de cealaltă,

Dar astronomii descoperă podul și legătura e instabilă dintr-odată

Cele două ființe se simt acum constrânse să se înțeleagă

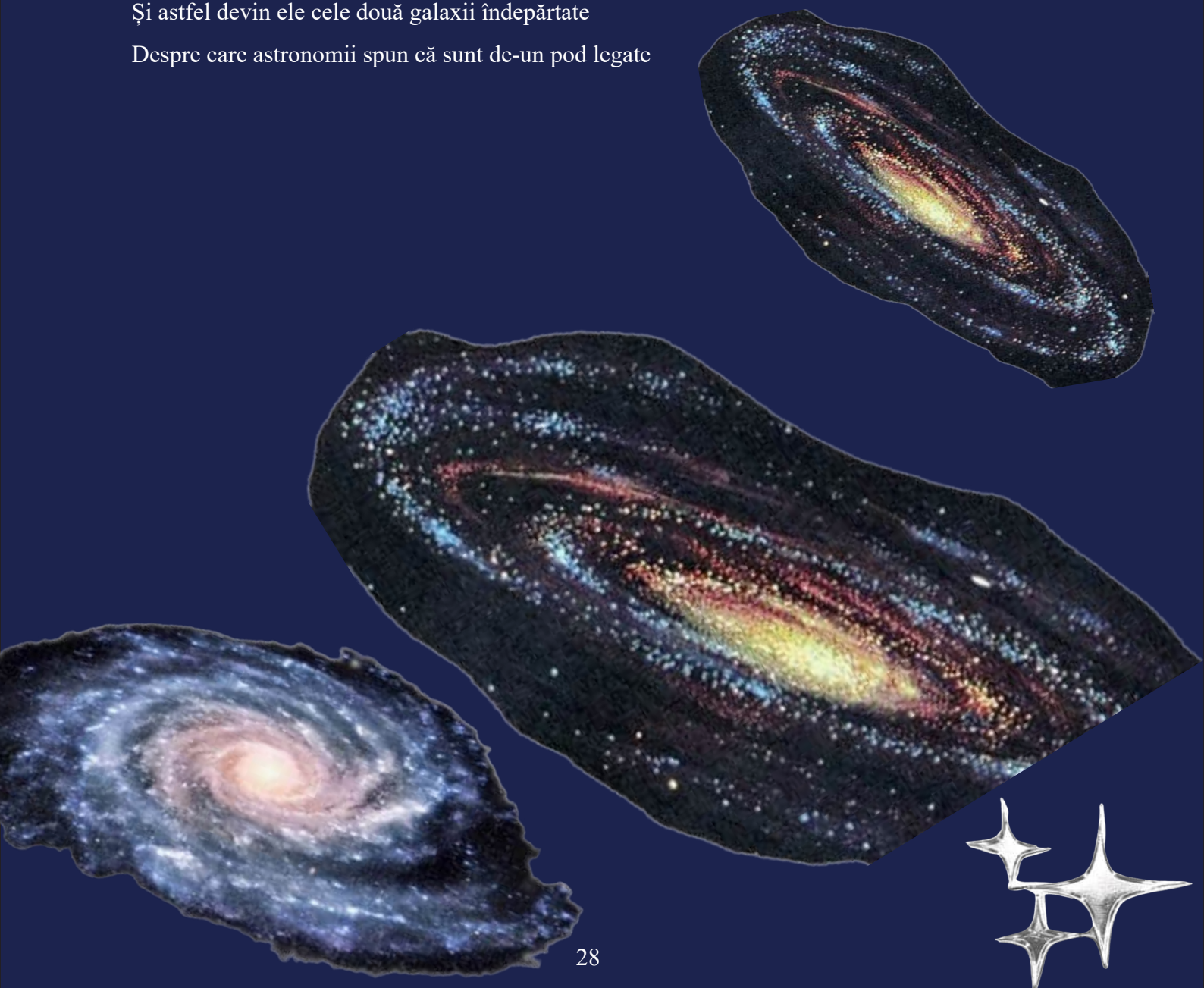
Se fâstăcesc una pe lângă alta fără să aibă o destinație aleasă

Cele două se rotesc până la amețire, până nu mai știu de ele

Și ajung să se îndepărteze, transformându-se în praf de stele

Și astfel devin ele cele două galaxii îndepărtate

Despre care astronomii spun că sunt de-un pod legate

Tablou în oglindă

Cordoș Maria-Iulia

Clasa a XI-a MI1

Mă uit în ochii tăi sticloși și caut alarmată
Un strop din tot ceea ce ai fost și tu odată.
Caut zâmbete ascunse și râsete copilărești,
Dar în zadar, oglinda îmi arată cine ești.
Văd în ochii tăi copila singură și înspăimântată,
Pierdută în ideea de a fi o tânără fată.
Acum te îmbraci, te porți cu atâta demnitate
Cauți în dulapuri: fuste, rochii, tocuri late,
Dar îți amintești când alergai desculță?
Pe pajiști, la bunica-n ogrăduță...
Acum te crezi domnișoară sofisticată,
Prea importantă să ai o păpușă stricată,
Dar adevărul îl știm prea bine amândouă.
În vis dansezi micuță și plăpândă-n rouă.
Cu trecerea tăcută a timpului rămâi fragilă,
Nu va fi totuși zi lăsată când să nu fii copilă.
Căci toată viața aceasta adolescentină,
Cu aere de domnișorică fină,
Are un trecut cu joaca prin noroaie
Când abuzai din plin de bălțile de ploaie.

Acum te văd în oglindă o tânără înflăcărată,
Suflet de copil cu minte de doamnă manierată.

Orhician Clara, Clasa a X-a MI1

Eseuri

Cum să supraviețuiești primului an de liceu (fără să plângi în baia de la subsol)

*Cordoș Maria-Iulia
Clasa a XI-a MI1*

Felicitări, bobocule! Ai trecut de Evaluarea Națională, ai scăpat de profesoara care îți spunea zilnic că „la liceu nu o să te mai ierte nimeni” și acum ești gata să pășești într-o nouă etapă a vieții: liceul.

Adică locul unde te vei transforma, treptat, din copil speriat în expert la „învățat în pauza dintre ore”, supraviețuitor de teste și, uneori, filozof de coridor (pro tip: nu fi copilul care urlă pe holuri).

Pentru că nimeni nu vine cu un manual de instrucțiuni pentru primul an (și oricum n-ai avea chef să-l citești), iată câteva sfaturi testate, aprobate și garantate (nu de mine), ca să treci cu bine peste primul an.

1. Fă-ți o hartă mentală a liceului (și ține-o minte)

În primele zile, te vei simți ca într-un labirint. Toate clasele arată la fel, toți pereții au aceleași afișe cu „Regulamentul școlar”, iar tu vei ajunge invariabil în sala celor de la chimie.

Nu te panica. Toți am fost acolo.

Pro tip: ține minte unde sunt băile curate (da, sunt rare), unde e cancelaria (ca să o eviți) și, foarte important, unde se află dozatoarele de apă.

2. Profesorii: categorii periculoase

Primul an e ca o ediție pilot a unui „reality show” cu profesori. Iată câteva specii comune pe care sigur le vei întâlni:

a. Profesorul cu voce gravă și metafore existențiale: nu știi dacă e oră de română sau o prelegere despre sensul

vieții. În general, după 10 minute, toată clasa e în transă.

b. Profa de mate care are al șaselea simț: simte când te uiți pe telefon, când te uiți la vecin și când doar te gândești să copiezi. Nu se joacă.

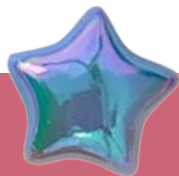
c. Profu „tânăr și cool”: vine în blugi, îți zice „boss” și glumește despre TikTok. E super de treabă... până la primul test, când descoperi că e mai strict decât o aplicație de recunoaștere facială.

d. „Diriga”: un amestec între Sherlock Holmes și terapeut. Știe tot — ce postezi, ce vorbești în pauză, ce notă ai luat la fizică și chiar ce intenționezi să faci la banchet.

Important: nu încerca să fii favoritul clasei. Nimeni nu iubește linguşeala, nici măcar profesorii. Dar un zâmbet sincer și un „mulțumesc” spus la momentul potrivit pot face minuni.

3. Strategia de supraviețuire a pauzelor

Pauzele sunt scurte, dar intense. E momentul când toată lumea mănâncă, se plânge, se râde, se copiază tema la mate și se luptă pentru banca din spate.

Dacă ai noroc, prinzi o gură de aer (evită foișorul dacă e doamna de geografie de serviciu).

Și da, dacă auzi pe cineva zicând „hai până la Fornetti, avem timp”, NU AI TIMP. Ai exact 10 minute, un profesor care deja stă în ușă și un drum înapoi care pare maraton olimpic. Pune-ți mâncare de acasă, sau cere ceva de la colega aia care are de toate pentru toți.

4. Găsește-ți un grup

Primul an e plin de fețe noi și confuzie. Vei cunoaște colegi care vorbesc non-stop, alții care par să comunice doar prin priviri și unii care știu deja toți profesorii, notele posibile și pe toți cei din a douăsprezecea.

Ține-i aproape pe cei care te fac să râzi și nu te judecă. Adevărul e că, la finalul anului, nu-ți vei mai aminti notele, dar o să ții minte cu cine ai râs până te-a dat afară profa de engleză. Încă ceva, nu te îndrăgosti de colegul/colega de bancă, relațiile în clasa a noua sunt ca o pungă de chipsuri, se termină repede și toată lumea își bagă nasul.

5. Nu te lua prea în serios

Da, liceul e important, dar nu e sfârșitul lumii dacă ieși un 4. Nu trebuie să ai un plan de viață din clasa a IX-a, nu trebuie

să fii „cel mai bun” și nu, nu trebuie să înveți toate comentariile literare pe de rost.

Liceul e mai degrabă o combinație între școală, sitcom și experiment social.

Greșește, râzi, încearcă din nou. Toți par că știu ce fac: colegii cu haine de firmă, cei care deja vorbesc de olimpiade sau care au o rețetă de succes pentru „viață și carieră”. Dar, spoiler alert: nimeni nu știe de fapt ce face.

E în regulă să te pierzi puțin, să încerci, să greșești, să schimbi grupul de prieteni, să ieși un 3 și apoi să râzi de asta. Liceul nu e doar despre note — e cea mai frumoasă perioadă din viața ta.

6. Bonus: Trusa de supraviețuire

- Un caiet de rezervă (pentru ora aia la care ai uitat că trebuie să scrii).
- O sticlă proprie cu apă (în caz că dozatoarele intră „în revizie tehnică”).
- Un pachet de șervețele (pentru tine sau pentru momentul în care colegul tău varsă suc pe banca ta, se întâmplă des).
- Și, desigur, simțul umorului. E cel mai util instrument din liceu.

La final, să știi că toți trecem prin același haos: orar schimbat de trei ori, profesori care-ți cer „portofolii” fără să explice ce sunt. Dar, într-o zi, te vei uita înapoi și o să-ți zici: „am supraviețuit și chiar a fost amuzant”.

Până atunci, curaj, ironie și un dezinfectant la purtător. Cine știe ce mai circulă pe holuri anul ăsta...

Atenție! Cad copacii!

Ivașcu Oana
Clasa a X-a SS

Dacă un copac cade într-o pădure și nu îl vede nimeni, el tot cade, sunetul tot se aude, copacul tot tăiat e. Și oricum, nu e mereu cineva acolo care să privească totul. Asta nu face un lucru inexistent sau nesemnificativ.

Orice artist bun trebuie să fie puțin controversat (Pun accentul pe puțin, pentru că unii dintre voi chiar exagerați, eu inclusiv). Astfel, permiteți-mi, mai întâi, să mă prefac artistă și, mai apoi, filosoafă, pentru a-mi putea găsi curajul de a spune ceea ce au spus alți o mie înaintea mea. Fie în mod conștient sau inconștient, creăm pentru alții. Pentru o audiență plină de caricaturi imaginare care așteaptă să vadă spectacolul. Să consume. Influența celorlalți este un factor decisiv. Evident, nu este cazul mereu, dar oamenilor le place să se limiteze. Se mai cenzurează puțin, pe ici, pe colo.

Mă resemnez. Am obiceiul prost să amân foarte mult. Și mă mint că îmi e mai bine așa, dar apoi îmi las toate ideile în soare prea mult timp și rămân cu uscăciuni despre care nu mai poate nimeni să scrie. Nici măcar eu. Mi se scurg cuvintele ca nisipul dintr-o clepsidră și îmi inundă mintea pentru exact 7 minute, după care se întoarce cu susul în jos și sunt nevoită să o iau de la capăt. Dar am să rămân concentrată pentru încă puțin, ca să pun pe hârtie cum stă treaba. Filozofia universală funcționează ceva de genul:

Totul în univers începe cu creația. Și bine, crezi. Creezi de nu mai poți, super, bravo. Și e așa de bun, așa de pur încât ar putea rivaliza cu lumea însăși. Și arta ta ar bea un RedBull, ar prinde niște aripi și ar ajunge la Acel Grup De Elită Al Oamenilor Morți, pentru că toți oamenii geniali devin geniali

doar după ce mor. Nu fac eu regulile, ori una, ori alta. Și se pun ei, frumos, la masă, în ordinea asta: Michelangelo, Edgar Allan Poe, David Lynch, Marie Curie, Ioana D'Arc și alții, nu știu, o fi și Napoleon pe-acolo. Și oricât de tare ar fi vrut să te primească la masa lor, ei nu mai există. Și magnum opusul acela se pierde în timp. Fiindcă, fără ochi care să citească și urechi care să audă și buze care să rostească, e inexistent. Pentru că pot spune cu acuratețe științifică și încredere sufletească faptul că există genii și vii, dar nu-i cunoaște nimeni, pentru că stau ascunși. În economia asta, să te faci văzut e foarte dificil.

Mai rău decât pagina goală este pagina îmbibată de cerneală până la fibră, plină de tăieturi și mâzgăleli. Și când te gândești că un copac a trebuit să cadă pentru prostiile astea, te face să vrei să plângi.

Toate astea nu ar trebui să mă afecteze, fiindcă iau ashwagandha în fiecare seară și aflu toate știrile de interes prin intermediul scrisorilor din sticle pe care le mai pescuiesc din când în când din Bega. Încerc din greu să fiu zen. Vorbesc doar cu oamenii cu breton, pentru feng shui bun și nu mă uit în oglindă mai mult de 7 secunde. 7 e număr norocos. În fine, călugării budiști ar fi geloși rău pe mine. Toate astea ca să mă pot numi un adevărat artist, să fiu demnă de a mă numi astfel.

Revin la ale mele. Nu e nevoie de o sută de perechi de ochi ca să știu că ce scriu eu există. Chiar dacă e doar în fața mea, am scris și gata, există. E real acolo, undeva, măcar în conștientul meu dacă niciunde altundeva. Și toți ceilalți artiști-nu-chiar-artiști din jurul meu care se tem să își asume acest titlu, care cred că nu îl merită, evident, pentru că artiștii pot fi artiști doar odată numiți de alții, sunt, totuși, fragmente din niște constelații încă nedescoperite.

Eu n-am văzut până acum niciun copac care să cadă, dar știu că trebuie să facă zgomot și în mijlocul pădurii, în miezul pustiului și tot să cadă. Că eu nu îl văd e problema mea. Dacă un copac cade într-o pădure și nu îl vede nimeni, el tot cade, sunetul tot se aude, copacul tot tăiat e.

Rădulescu Alexandra-Ștefania
Clasa a XI-a F

Jurnalul Edenului pentru un inuman

Dragă inteligență artificială,

Recent, am plecat pentru câteva zile în Arad. Eu, fiind din Timișoara, chiar dacă sunt încă pe teritoriu bănățean, am simțit diferențele încă de la primul neuron care a conștientizat că sunt în Arad.

Având în vedere că stau puține zile aici, o să-ți povestesc ce îmi aduce aminte de Timișoara, ce mă ține legată de acest oraș chiar și la kilometri distanță. Dar tu oricum nu înțelegi, doar am impresia asta.

Vestul țării mereu a progresat mai ușor în istorie, fiind mult mai dezvoltat și extins față de alte sate sau comune mai mici, mai moderat și mai fluidizat față de alte orașe mai mari, precum Clujul sau Bucureștiul. Și aici mă refer, în special, la Timișoara. Dar nu sunt aici să scriu obiectiv, ci sunt aici să-ți spun ce mă leagă pe mine de acest oraș pe care îl supranumesc “Edenul verosimil”. Dar tu, cel care nici măcar nu ești demn de pronume personal, vei traduce tot, tot, tot în fracturi de cuvinte pe care le cauți în sute de articole, încercând să-mi oferi un răspuns, chiar dacă poate nici nu ți-am cerut unul.

Egoul meu spune că știi excelent structura orașului, iar ea mă ține legată de Timișoara. De la ea pleacă totul: locurile, emoțiile, amintirile, sentimentele, prietenii, educația, plimbările, relaxările, smerenia, personalitatea, graiul și multe altele. E precum respectul dintr-o familie, ca rădăcina unui copac... de la ele pleacă totul, de ele depinde totul. Însă tu, programule, vei spune că am dreptate doar pentru că un cuvânt precum “respect” apare pe sute de site-uri și este declarat ca fiind „valoare umană”.

De când știu zonele Timișoarei, știu unde vreau să fiu în funcție de stările mele, de nevoile mele, în funcție de ce caut, de ce îmi doresc. Și fix de asta avem noi nevoie, ca oameni: să facem ce ne trebuie, să ne lăsăm să fim așa cum suntem, să ne dăm voie să simțim. Și, din nou, îmi vei spune că am dreptate, pentru că sute de psihologi au spus de-a lungul timpului că e bine să te cunoști pe tine.

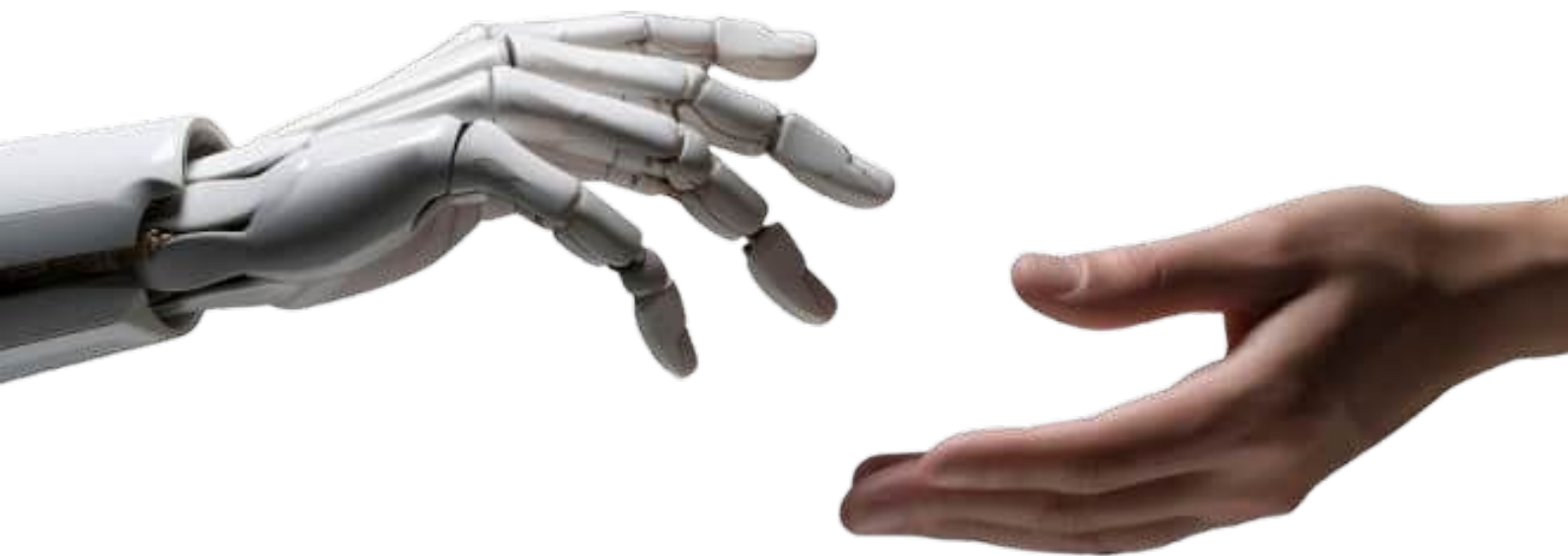
Cunoașterea urbei vine la pachet cu o cunoaștere amănunțită a unor persoane din Timișoara, dar și cu multe lacune când vine vorba de turiști sau oameni de care nu am avut nevoie până la un moment dat. Iar odată ce am adus oamenii în discuție, aducem toate celelalte subiecte.

Deci, ce mă leagă de Timișoara?

Timpul petrecut în cunoașterea ei, care mi-a adus o multitudine de stări, enorm de multe amintiri și informații inedite despre tot ce mă înconjoară.

Ce îmi amintește efectiv de Timișoara?

Când încep să cunosc un loc nou, când îmi dau seama că încep să am amintiri în acel loc, îmi dau seama că așa a fost și cu primul oraș, cu Timișoara. Primul oraș e ca prima dragoste: te marchează cel mai mult și nu se uită niciodată.

Cu drag,
„Clientul tău”

Am scris această pagină pentru a te învăța cum simt eu acest oraș. Dar tu vei memora, poate, informația, însă niciodată nu vei fi capabil să o înțelegi. Tu doar înveți, nu înțelegi. Sau, mă rog, înțelegerea ta înseamnă să desparți textele în cuvinte-cheie și să cauți surse care vorbesc despre ele. Am scris asta mai mult pentru voi, cititorilor, ca să dezumanizez acest nou atotștiutor. Să înțelegeți că în spate sunt numere și sute de site-uri și programe, nimic uman.

Nunta și Lunea Cornilor - așa se petrecea odinioară în Banat

*Vastag Ingrid
Clasa a VI-a A*

Știați că în Banat, nunta ținea nu una, ci două zile? Iar a doua zi era chiar mai veselă decât prima!

Am descoperit asta vara trecută la Reșița, când am vorbit cu bunica mea, care mi-a povestit despre cum se făceau nunțile „pe vremuri”, prin satele de lângă Timișoara, însă mai des în Banatul Montan. Și pentru că mi s-a părut tare frumos, vreau să împărtășesc și cu voi, dragi logani, ceea ce am aflat eu.

Sursa: www.evz.ro

Cum era nunta bănățeană?

Înainte de nuntă, băiatul mergea cu câțiva prieteni și rude să „pețească” fata. Toți erau îmbrăcați frumos și cântau pe drum. În ziua nunții, mireasa era aranjată de prietenele ei, iar lăutarii cântau cântece vechi, pline de emoție.

Când mirele ajungea la casa fetei, începea petrecerea adevărată: se juca hora, se chiuia, iar mâncarea era din belșug. Toată lumea dansa până târziu în noapte, iar când mireasa dansa cu invitații, fiecare puneă bani în „plosca miresei” - un fel de dar pentru tinerii căsătoriți.

Lunea Cornilor - a doua zi de distracție

Partea cea mai amuzantă venea a doua zi, la așa-numita „Lunea Cornilor”, un fel de carnaval bănățean. Atunci, tinerii satului se costumau în tot felul de personaje ciudate: își puneau coarne mari de vită pe cap, le împodobeau cu panglici colorate și clopoței, iar hainele lor erau foarte amuzante.

Unii se îmbrăcau în mireasă, alții în mire, și interpretau rolul „soacrei mari”, mergând prin sat, cântând și strigând glume despre miri. Iată câteva dintre strigăturile pe care le-am reținut:

„Mirele-i cu cornu-n frunte,

Să-l vedem ce-are-n minte!”

„Hai, mireasă, nu te supăra,

***Că te poartă cornu' prin sat
așa!”***

„Mire dragă, n-ai ce face,

***De-acum soacră-ta te
coace!”***

Bineînțeles că toți cei prezenți râdeau, iar oamenii de la porți îi așteptau cu prăjituri și vin. La final, toată lumea se aduna din nou la casa mirilor, unde se mânca ce mai rămăsese de la nuntă - numai bunătați!

Sursa: www.banatulazi.ro

De ce era important acest obicei?

Lunea Cornilor era o zi de bucurie și prietenie. Prin glume și cântece, satul îi primea pe miri în rândul celor căsătoriți și se considera inclusiv că este o modalitate de a alunga spiritele rele, dar, mai ales, de a-i face pe toți să râdă.

Mi se pare foarte frumos cum oamenii din Banat știau să transforme chiar și o zi serioasă, cum e nunta, într-un prilej de veselie și legătură între toți.

Ulterior, acest obicei s-a transformat într-un eveniment ce se organiza inclusiv înaintea Postului Paștelui. Similar carnavalului de la Veneția sau celui de la Rio de Janeiro, sătenii din Banat petreceau purtând ținute speciale, create din piei de oi, marcând începutul primăverii și intrarea în cel mai important post creștin din an.

Poate că azi nu mai vedem des asemenea obiceiuri, dar cred că merită să le cunoaștem, pentru că fac parte din povestea locului nostru, a Banatului.

Vouă v-ar fi plăcut să luați parte la un astfel de obicei, să purtați coarne și să mergeți prin sat cântând? Eu cred că da - măcar o dată, pentru distracție!

The Hidden Language of the Mind

Stancu Sara-Maria

Clasa a XII-a F

I used to think language was just a tool - a way to name things, to describe, to explain. Then, one quiet afternoon, I opened a book called 'The Boundaries of Babel' by Andrea Moro, and the question that changed everything stared back at me: 'What if the limits of our language are the limits of our mind?' It didn't feel like an academic question. It felt personal - like someone had touched the invisible border between thought and speech. I began to wonder: if my brain shapes what I can say, does it also shape what I can imagine? Moro, with his calm scientific precision, explained that every language we can think of is possible. Our brains reject certain grammatical patterns the same way our eyes reject certain colours. The mind, he said, has boundaries - not because it's weak, but because it's beautifully designed.

For a while, I couldn't stop thinking about that. The idea that there are 'impossible languages' sounded almost poetic - tragic and fascinating at the same time. We will never speak outside of our biology. But maybe that's exactly what makes every sentence a miracle: that it exists at all, perfectly balanced between chaos and order.

Then came Steven Pinker's 'The Language Instinct', and with it, another question: 'If language has limits, why do we all learn it so easily?' Pinker's answer was simple, but it felt revolutionary - because our brains are born ready for it. We don't invent language from scratch; we grow it, like leaves unfolding from a hidden seed. Every child is a living proof of that

instinct, building grammar without ever opening a textbook. The idea stayed with me long after I had closed the book. It made me notice how children speak - how they bend words, test rules, and create new ones with a confidence adults often lose. Language, Pinker taught me, isn't something we memorize. It's a biological rhythm, a heartbeat of a thought. But Pinker's question went even deeper: 'If language is instinctive, does it reveal who we are?' And that's when I realized - every sentence we say is a trace of the way our minds work. Every pause, every choice of words, every silence, even, is an expression of cognition itself. Studying linguistics isn't just about words. It's about consciousness. Still, something was missing. If Moro drew the boundaries and Pinker described the design, I wanted to know: 'What happens inside those limits?'; 'How far can the human mind go with what it already has?'. That's when I came across David Adger's 'Language Unlimited'.

Reading Adger felt like standing in front of a mirror that suddenly smiled back. He didn't talk about what we can't do, but about everything we can. He reminded me that, even within those biological constraints, language is infinite. Every time we speak, we create something that has never existed before - a new combination, a new rhythm, a new piece of meaning. He showed how, with just a few simple rules, our minds can generate countless thoughts. That power - the ability to combine words into infinite forms - is what makes us human. 'Language', Adger suggests, 'is creativity itself.'

I began to notice this creativity everywhere: in poetry, in jokes, in misunderstandings that accidentally reveal truth. Even in small, quiet moments - when a friend finds the perfect word for something I couldn't name, or when I discover that a phrase in another language captures a feeling I never knew how to express - I see the same spark. It's the mind trying to expand itself, to reach beyond its own shape. Applied linguistics, I've learned, is where all these discoveries meet. It's the bridge between theory and reality - between what scientists discover in the lab and what teachers, translators, and learners experience in daily life. It asks: 'How can we use this knowledge of the mind to understand one another better?'.

That's what drew me into this field. I realized that every time we learn a new language, we don't just gain vocabulary - we gain perspective. The structure of another language offers us another moment to think, to feel, to exist. In that sense, linguistics isn't about words; it's about empathy. It's about stepping into someone else's reality through sound and syntax. Sometimes, while studying, I imagine language as a constellation. Each grammar rule, each neural circuit, each cultural nuance - a shining point connected by invisible lines. Moro maps the limits of that constellation, Pinker explains how it came to be, and Adger shows that within its shape, the stars keep multiplying. And somewhere in that vastness, I find myself - a small voice among billions, yet part of the same universal pattern. When I think of language now, I don't see it as something we use; I see it as something that uses us - as the mind's most elegant expression of being alive. To speak, to write, even to stay silent, is to take part in a miracle we barely understand. Sometimes I wonder what Moro, Pinker, or Adger would say if they saw how their ideas reached a student like me, sitting at a desk, underlining words and whispering them out loud to hear what they sound like in the air. I think they would smile, because this - the act of curiosity, of wondering, of searching for meaning through language - is exactly what their books were written for. Language is not just a system. It's a heartbeat, a reflection, a promise. And maybe that's what the mind has been trying to tell us all along: that every boundary exists only so we can discover what lies beyond it - and every word we speak is another step toward understanding ourselves.

References:

- Moro, Andrea. 'The Boundaries of Babel: The Brain and the Enigma of Impossible Languages'. MIT Press, 2015
- Pinker, Steven. 'The Language Instinct: How the Mind Creates Language'. Penguin Books, 1994
- Adger, David. 'Language Unlimited: The Science Behind Our Most Creative Power'. Oxford University Press, 2019

*Despre și pentru
logani*

O experiență unică.

*Rădulescu Alexandra-Ștefania
Clasa a XI-a F*

Pe perioada verii am avut ocazia să mă înscriu ca voluntar la festivalul Codru, o experiență care mi-a oferit mult mai mult decât mi-aș fi imaginat la început. Am ales să fac parte din departamentul Creative/UX, fiind pasionată de tot ce ține de design.

După etapa de recrutare, care s-a efectuat printr-un formular online, toți voluntarii au fost invitați la o ședință introductivă. Acolo ni s-a explicat ce face fiecare departament, cum funcționează festivalul și ce așteptări au coordonatorii de la noi. În cadrul întâlnirii am participat și la o activitate practică despre gestionarea problemelor, o situație foarte realistă. Spre exemplu, ce faci când ai prea multe sarcini de îndeplinit și prea puțin timp? Comunici cu restul echipei din tura respectivă. Cum nu iei asupra ta sarcini care nu îți aparțin? Lași fiecare voluntar să își asume propriile responsabilități, în special dacă ești voluntar și nu coordonator. După ce am discutat alte idei fundamentale, am ajuns împreună la o concluzie și am semnat con-

tractul de voluntariat.

Activitatea pe departamente a început curând. Fiecare departament avea programul său, cu un număr de ore stabilit zilnic. La Creative, anul acesta, ni s-au cerut cel puțin șapte prezențe, fiecare zi având câte patru ore de lucru. Coordonatorii ne explicau ce proiecte aveam de

realizat: de la picturi pe lemn până la e-elemente decorative sau designuri tematice pentru festival. Lucram în echipe de două-trei persoane, iar atmosfera era mereu plină de energie, lucram toți cu spor.

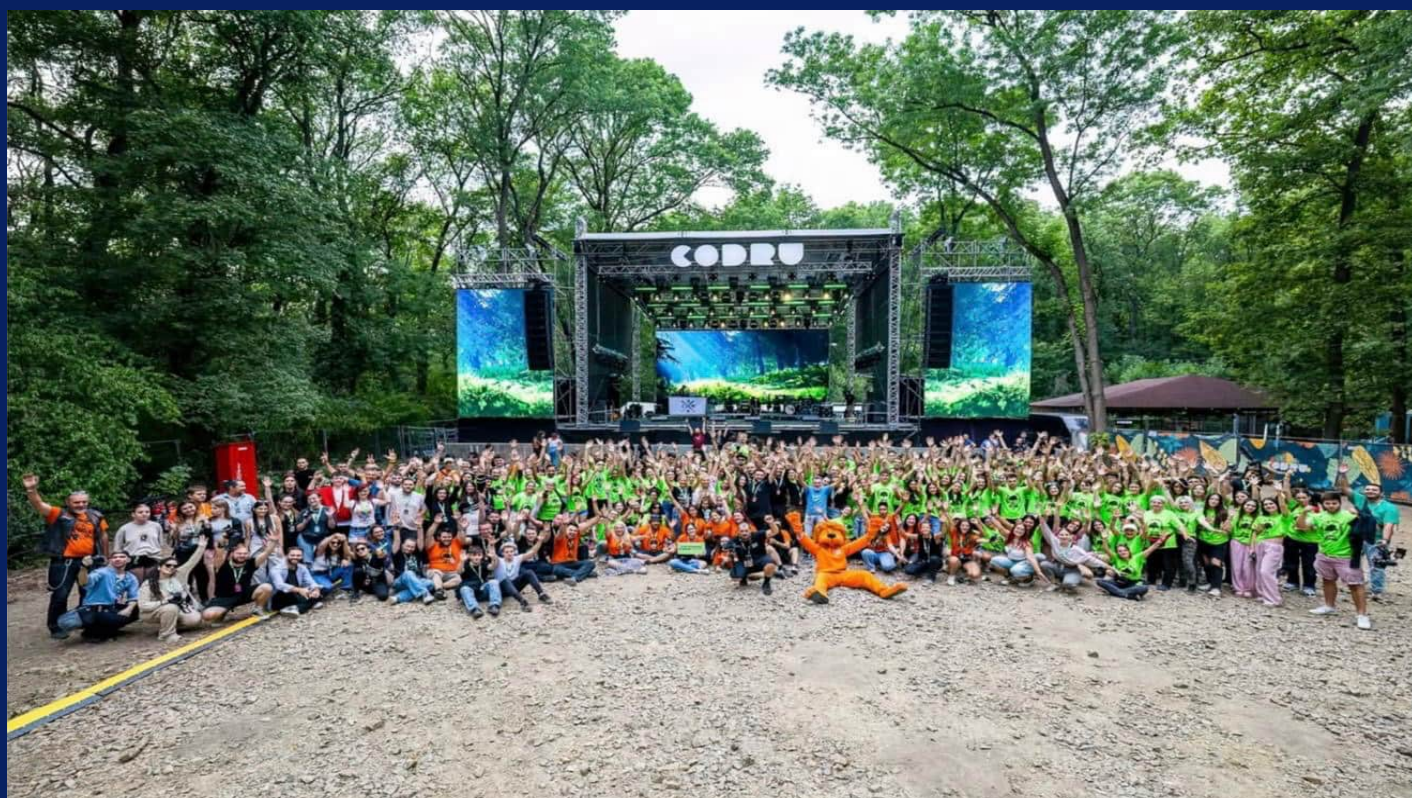
În pauze, organizatorii ne ofereau gustări și apă, iar micile momente de odihnă erau momentul perfect să povestim și să ne cunoaștem mai bine. Uneori, un singur

obiect necesita chiar și patru zile de muncă, dar satisfacția de a-l vedea terminat și amplasat în spațiul festivalului era uriașă. Detaliile pe care noi le vedeam ca fiind ceva foarte important nu au contat chiar atât de mult în realitate, raportându-ne la mărimea festivalului.

Privind înapoi, experiența de la Codru m-a învățat cât de importantă este colaborarea, răbdarea și bucuria de a crea ceva frumos alături de oameni pasionați. A fost o vară plină de culoare, muncă și prietenii noi.

Logani pentru viață – în spatele cortinei

Cordoș Maria-Iulia
Clasa a XI-a MI1

Liceul nostru a dat mereu dovadă de o implicare activă în comunitate, astfel încât anul acesta s-a organizat a treia ediție a spectacolului caritabil, „Logani pentru viață”. Cu toate acestea, spectatorii au avut privilegiul să vadă numai produsul final de pe scena Teatrului Național Român din Timișoara, fără să realizeze că în spatele nostru, al actorilor, există o multitudine de oameni extrem de talentați, care în timpul spectacolului, stăteau feriți în spatele cortinei.

Îmi doresc să aduc în lumina reflectoarelor, de data aceasta, lunga călătorie și toți oamenii care au participat în procesul creării acestui eveniment caritabil.

Deși spectacolul a avut loc în data de 26 septembrie 2025, munca noastră a început cu aproape un an înainte, în noiembrie 2024. Fascinant și înfricoșător pentru noi, a fost faptul că după ce au avut loc audițiile, iar actorii au fost aleși, ne-am trezit fără un scenariu sau vreo idee concretă. Cu toate acestea, am ținut ateliere săptămânale, în care făceam exerciții de improvizație și alte jocuri actricești, foarte fascinante, dar care din păcate nu pot fi exprimate în puține cuvinte. În urma acestor ateliere, cu ajutorul doamnei și domnului profesor: Goșa Simona și Trucă Otniel, dar și din contribuția regizoarei noastre, a început să ia naștere un scenariu.

În urma definitivării acestuia, repetițiile au început să ia o altă formă, mai serioase, de multe ori chiar mai frustrante. Multă lume crede că teatrul este numai râsete și „zumzăială”, dar adesea plecam de la repetiții sleiți de orice putere. Până ne-am adaptat unii cu alții, până am memorat scenariul și ne-am intrat în personaj, în sala festivă a liceului nostru, locul în care am repetat, se juca o dramă, sigur nu comedia care s-a definitivat pe scena Teatrului Național. Iar ca orice actori adevărați, ai căror orgolii sunt expansive de fel, vina nu era niciodată a nimănui. Cu toate acestea, după ce am învățat să lăsăm de la noi și ne-am înțeles unii pe alții, am format prietenii,

pe care eu le prețuiesc
foarte mult. Fără să
dau în vreun clișeu,
vreau să spun
că unele dintre
cele mai sincere
păreri le-am pri-
mit de la oamenii
care se urcă pe
scenă și mint o
sală întreagă. Am
învățat să râdem
la greșeli și să
improvizăm la
nevoie.

Totuși, magia spectacolului nu ar fi fost completă fără bandul nostru – o echipă de tineri muzicieni care a reușit să dea viață fiecărui moment de pe scenă. Repetițiile lor se auzeau din spatele ușilor, iar sunetele de chitară, pian sau tobe ne inspirau să intrăm mai adânc în atmosferă. Deși am mai urlat la ei, mai ales când zdrăngăneau din instrumente în timp ce noi încercam să repetăm o scenă serioasă, ei au fost sufletul spectacolului, cei care au legat emoțiile noastre într-o singură vibrație.

Și dacă bandul a dat ritmul, echipa de marketing a fost cea care a dat culoare întregului eveniment. Fetele de pe marketing au muncit deosebit pentru promovare, afișe, postări, fotografii și idei creative. Datorită lor, spectacolul nostru a avut o identitate vizuală și un mesaj puternic, care a ajuns la cât mai mulți oameni. Ele au reușit să transforme emoțiile noastre din culise în imagini și cuvinte care au convins publicul să ne fie alături. De multe ori, după repetiții, le vedeam rămânând peste program, lucrând la grafică, discutând despre texte și planuri de promovare. Le datorăm enorm pentru că ne-au făcut vizibili.

Un rol esențial l-au avut și foștii noștri colegi, care, deși au terminat liceul, s-au întors să ne ajute. Fie că a fost vorba de coregrafie, regie sau consiliere artistică, prezența lor a fost un dar. Ei ne-au arătat ce înseamnă maturitatea scenică, cum să transformăm nesiguranța în expresie și emoția în artă. Au venit la repetiții cu un zâmbet sincer, cu sfaturi prețioase și cu energia aceea care spune „am fost ca voi și știu cât e de greu, dar și cât e de frumos”. Lor le mulțumim din suflet pentru răbdare, sprijin și devotament.

Pe măsură ce ziua spectacolului se apropia, emoțiile creșteau. Ultimele repetiții au fost un amestec de haos și emoție: bandul cânta, se reglau luminile, noi ne verificam costumele, simțeam că nu ne amintim replicile, iar fetele de la marketing făceau ultimele poze pentru paginile online. În culise, atmosfera era ciudată. Cu câteva ore înainte de spectacol,

parcă toată lumea își uitase replicile, dar stăteam toți uniți sub o oarecare înțelegere. Ne-am strâns cu toții înainte de spectacol într-o singură garderobă, loc în care, cred că se află încă toate emoțiile noastre, fiindcă atunci când am ieșit de acolo, eram calmi, ciudat de calmi. Apoi s-a ridicat cortina...

Momentul în care luminile au atins scena a fost de neuitat. Pentru câteva clipe, timpul s-a oprit. Toată munca, toate emoțiile, toate micile certuri și zecile de ore de repetiții s-au transformat într-o poveste spusă cu inimile noastre. Când aplauzele au izbucnit la final, am știut că fiecare clipă a meritat.

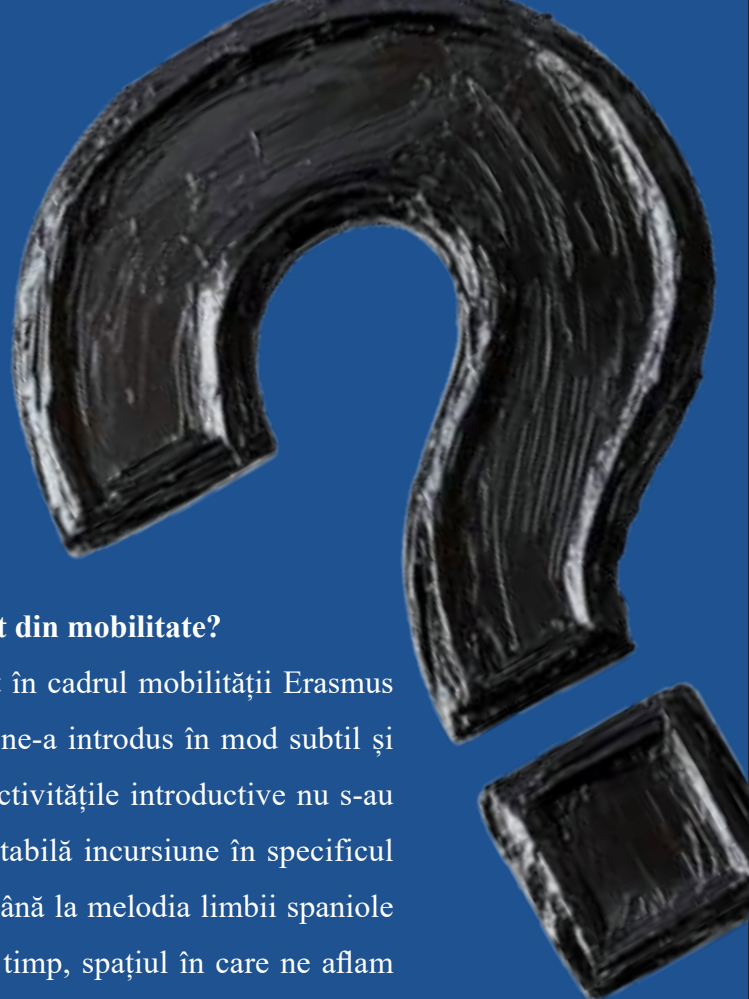
După spectacol, în culise era o agitație neimaginabilă. Ne priveam unii pe alții cu ochii plini de recunoștință. Poate publicul nu a văzut tot ceea ce s-a petrecut în spatele cortinei, dar noi știam că acolo, printre lumini, decoruri și note muzicale, s-a născut ceva real — o echipă, o prietenie, o idee comună.

Pentru mine, „Logani pentru viață” nu este doar un eveniment caritabil. Este dovada că atunci când sufletele tinere se unesc pentru o cauză bună, rezultatul depășește orice scenariu. Este povestea unui grup de oameni care a crezut în artă, în empatie și în puterea de a face bine, iar celor care au luat parte la această aventură — actori, band, echipă de marketing, profesori, tehnicieni și foști elevi — le mulțumesc din toată inima.

Pentru că, deși cortina s-a tras, „Logani pentru viață” continuă să trăiască prin noi, prin tot ceea ce am învățat și prin amintirile care ne vor lega mereu și sperăm să avem o nouă ediție și anul viitor.

Ce spun loganii despre Erasmus?:

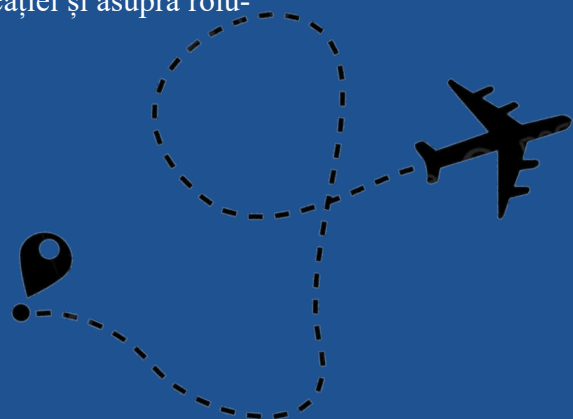
Un scurt interviu despre Erasmus Torrox Costa

Care a fost activitatea sau momentul tău preferat din mobilitate?

Timi: Momentul pe care l-am prețuit cel mai mult în cadrul mobilității Erasmus din Málaga a fost chiar prima zi, când programul ne-a introdus în mod subtil și elegant în universul multicultural al proiectului. Activitățile introductive nu s-au limitat la simple prezentări, ci au constituit o veritabilă incursiune în specificul spaniol – de la tradițiile locale pline de vitalitate, până la melodia limbii spaniole care răsună cu o naturalețe cuceritoare. În același timp, spațiul în care ne aflăm devenise o veritabilă orchestră a diversității, unde se împleteau armonios engleza, franceza, italiana și multe alte idiomuri, fiecare purtând amprenta unei istorii și a unei identități distincte. Această polifonie lingvistică și culturală a transformat prima zi într-o lecție vie despre unitate în diversitate. Am resimțit profund ideea că mobilitatea Erasmus nu înseamnă doar descoperirea unei țări gazdă, ci și privilegiul de a împărtăși experiențe și valori într-un cadru al respectului și al deschiderii.

Ioana: Momentul meu preferat din mobilitatea Erasmus în Málaga a fost vizita la o instituție specială pentru persoane cu dizabilități. A fost o experiență profundă și emoționantă care m-a făcut să reflectez mai mult asupra incluziunii reale în societate. Am avut ocazia să interacționăm direct cu elevii, să vedem cum sunt susținuți și integrați prin activități adaptate nevoilor lor și să înțelegem mai bine importanța empatiei. Această vizită m-a făcut să conștientizez cât de important este să oferim tuturor șansa de a fi integrați și valorizați, indiferent de abilități. A fost un moment care m-a inspirat și care mi-a schimbat perspectiva asupra educației și asupra rolului nostru în construirea unei societăți mai incluzive.

Care a fost cel mai mare șoc cultural?

Aura: Cu toate că, de cele mai multe ori când auzim cuvântul „șoc” ne gândim la sentimentul de uimire avut la întâlnirea a ceva total diferit față de ce eram obișnuiți, sunt de părere că „șocurile culturale” constau în lucrurile mici, despărțite de ceea ce considerăm noi a fi „normal” numai de o mică distanță. Cel puțin asta am simțit eu și colega mea, Pia, în cea de-a patra zi în cadrul mobilității Erasmus+. Ne aflam în orașul Nerja, în Plaza Balcón de Europa care se întinde înspre mare cu o terasă panoramică cu priveliște la Mediterană. Din mijlocul pieței se auzeau acorduri de chitară care, urmate (cum am făcut și noi), duceau la Raúl și José, doi artiști stradali. Era cald, ne-am așezat pe jos și am aplaudat la finalul reprezentației. José a insistat să ne ofere borcanul de măsline murate pe care îl avea în geantă. Întreaga experiență s-a simțit naturală, firească și relaxată. Acestea ar fi niște cuvinte bune pentru a-i descrie pe spanioli. Să fie dieta mediteraneană, soarele sau marea factorii care îi fac pe spanioli atât de liniștiți și spontani? Dacă primul factor este cel prevalent, atunci toți participanții Erasmus+ au fost cu un pas mai aproape de „spiritul spaniol”, asta deoarece eu și Pia am avut grijă ca fiecare dintre ei să încerce măslinele murate de la José.

Pia: Am fost surprinsă să constat diferențele culturale

dintre viața de zi cu zi din Spania și cea din România. Oamenii din Spania par mult mai relaxați,

Que sera, sera.

Whatever will be, will be.

nu se grăbesc, au o atitudine mult mai calmă și zâmbitoare, chiar și în situații stresante (ca de exemplu statul la cozi imense pentru a lua un bilet de autobuz). În România, suntem obișnuiți cu

un ritm mai alert, cu mai multă presiune, atât în viața personală, cât și în cea profesională. Un alt aspect care m-a luat prin surprindere a fost sistemul educațional spaniol. În timp ce la noi accentul este pus foarte mult pe partea teoretică, în Spania am observat o abordare mai creativă și mai practică a materiilor. Elevii participau la ore de grădinarit, tâmplărie, proiecții 3D, făceau experimente la ora de chimie și comparau fosile la biologie. Totuși, cel mai neașteptat șoc cultural a fost legat de cunoștințele de limba engleză. Mă așteptam ca tinerii să vorbească fluent, dar am descoperit că mulți dintre ei aveau dificultăți la nivelul de bază.

Ce skill ați dezvoltat în urma acestei experiențe?

Iulia: Pot să spun, cu siguranță, că această mobilitate m-a ajutat să îmi dezvolt și mai bine abilitatea de a comunica, atât cu colegii și profesorii cu care am călătorit și am petrecut acea săptămână, cât și cu elevii școlii la care am fost primiți. Am învățat

jocuri noi alături de ei și am asistat la niște ore interesante de la diverse materii. Am avut, de asemenea, oportunitatea de a învăța de la niște elevi și câteva cuvinte în limba spaniolă.

Ale: Aflați cu toții într-o țară nouă, într-o excursie plină de peripeții, momentele neprevăzute erau pretutindeni. Astfel, una dintre abilitățile dezvoltate a fost cea de a ne adapta situației și de a profita de beneficiile oferite, indiferent de ce ne așteptam sau nu să se întâmple pe parcurs. Am aplicat acest principiu în numeroase ocazii: în incinta școlii spaniole, unde am avut oportunitatea de a avea pe post de ghid mai mulți elevi de acolo ori pe parcursul excursiilor în alte localități unde am folosit mijloace de transport în comun fără să știm inițial cum funcționează modalitatea de taxare. Prin urmare, în loc să rămânem rigizi și limitați de așteptările inițiale, am reușit să creăm o experiență inedită și să ne distrăm copios.

Dacă ați putea descrie această experiență într-un cuvânt, care ar fi acela?

Ale: cultură

Pia: interculturalitate

Aura: conexiune

Iulia: descoperire

Ioana: unitate

Timi: oportunități

Telyx: motivantă

Luca: diversitate

Sub soarele din Limassol - o săptămână de neuitat în Cipru

Cordoș Maria-Iulia

Clasa a XI-a MI1

Există experiențe care nu pot fi povestite pe deplin, ci doar trăite. Una dintre acestea a fost, fără îndoială, mobilitatea Erasmus+ la care am participat între 15 și 22 noiembrie 2024, în frumosul oraș Limassol, Cipru. Împreună cu alți șapte elevi de la Colegiul Național „Constantin Diaconovici Loga” din Timișoara, am pornit într-o aventură care avea să ne aducă tuturor nu doar cunoștințe noi, ci și prietenii și amintiri de durată.

Drumul către Mediterană

Călătoria noastră a fost o combinație între răbdare și entuziasm: autocarul ne-a purtat până la Budapesta, iar de acolo am zburat spre Limassol. Emoțiile au fost mari, mai ales pentru cei care zburau pentru prima dată în străinătate, fără părinți. Odată ajunși, aerul cald și briza mării ne-au întâmpinat ca o promisiune a unei săptămâni pline de descoperiri.

Limassol – inima însoțită a Ciprului

Limassol este al doilea oraș ca mărime din Cipru și unul dintre cele mai vibrante centre culturale și turistice ale insule. Situat pe malul Mării Mediterane, orașul îmbină perfect istoria cu modernitatea: portul vechi și castelul medieval se află la doar câțiva pași de promenada plină de viață, de cafenelele elegante și de plajele cu nisip fin. Cu un climat blând tot timpul anului, oameni prietenoși și o atmosferă relaxată, Limassol este locul ideal pentru a descoperi spiritul cald și ospitalier al Ciprului.

O cazare multiculturală

Am fost cazați într-un complex de apartamente împreună cu alți participanți la proiecte Erasmus. Eu și încă trei colege am împărțit apartamentul cu două fete din Ungaria, aflate acolo pentru o mobilitate dedicată alimentației și turismului. Atmosfera a fost plină de voie bună - serile se terminau deseori cu discuții lungi, râsete și povești din țările noastre. În scurt timp, diferențele culturale au devenit doar pretexte pentru glume și prietenii.

O școală modernă și o altfel de învățare

De luni până joi, am participat la activități educative și culturale la școala INS, o instituție modernă cu predare în limba engleză. Am asistat la ore, am participat la ateliere interactive și am observat un sistem educațional diferit – mai relaxat, dar totodată eficient, bazat pe colaborare și gândire critică.

Profesorii s-au dovedit a fi deschiși și prietenoși, iar elevii ciprioți au fost curioși să afle cum este școala „la noi, în România”.

Cursuri de marketing și idei pentru viitor

Pe lângă activitățile din cadrul școlii, am luat parte la ateliere dedicate marketingului și brandingului, concepute special pentru mobilitatea noastră. Am învățat strategii de promovare, am lucrat în echipe și am creat proiecte pe care le putem aplica chiar la liceul nostru. Seara, ne adunam pentru a lucra împreună, discutam idei, glumeam și ne bucuram de atmosfera de echipă.

Deși nu totul a fost perfect, faptul că am fost împreună ne-a făcut să considerăm această mobilitate una dintre cele mai reușite. Pe lângă oamenii noi pe care i-am cunoscut și locurile minunate pe care le-am vizitat, ne-am întors acasă cu noi cunoștințe, noi perspective și inspirație. Uneori, o schimbare de context social este exact lucrul de care ai nevoie pentru a-ți redescoperi creativitatea.

O incursiune în istorie – excursia la Paphos

Una dintre cele mai frumoase activități a fost excursia în Paphos, un oraș plin de istorie și legende.

Am vizitat ruinele antice și am simțit că pășim prin paginile unei cărți de istorie. Soarele blând de noiembrie și albastrul infinit al cerului au completat perfect atmosfera. Plimbarea de seară pe promenada din Limassol a fost momentul nostru preferat de relaxare. Privind valurile și luminile orașului, am realizat cât de norocoși am fost să trăim această experiență. Erasmus+ nu este doar un program educativ - este o poartă spre lume, spre prietenii internaționale și spre o învățare autentică, care rămâne cu tine mult timp după ce avionul va fi aterizat înapoi acasă.

Proiectul „Humanistic contextual education. The power of art.”

Prof. Samfirescu Isabela

În luna iulie 2025, am participat, împreună cu o colegă, la acest curs, pe parcursul a șapte zile, însumând 35 de ore de predare. Menționez că proiectul s-a desfășurat în capitala insulei Madeira, Funchal, Portugalia.

Alături de mine și colega mea, Anca Sebestyen, au mai participat două profesoare din Italia și din Franța.

Scopul acestui curs a fost de a învăța să ne folosim de arta contemporană, de moștenirea culturală și de arta stradală pentru a le dezvolta elevilor imaginația, gândirea critică, nevoia de dialog și implicarea civică.

Învățând despre arta care ne înconjoară, învățăm să răspundem nevoilor sociale și emoționale ale elevilor.

Am învățat să ne dezvoltăm abilitățile practice, astfel ca, prin intermediul diverselor jocuri, să stimulăm creativitatea elevilor, imaginația acestora și competențele lor sociale.

Elevii trebuie să știe cum se pot integra într-o comunitate, să răspundă nevoilor comunității și, în același timp, să fie observatori obiectivi ai acestei comunități. Ori, despre artă se știe că dezvoltă sensibilitatea, spiritul de observație și gândirea reflexivă. Acestea sunt doar câteva dintre “puterile” ei.

Prin intermediul artei urbane (afișe, clădiri , aranjamentele de flori din parcuri, graffiti etc.), elevii pot deveni cetățeni responsabili ai urbei, implicați în viața socială, politică și culturală a orașului lor.

În același timp, acest proiect, desfășurat pe perioada vacanței de vară, mi-a fost de un real folos - mi-am îmbunătățit considerabil engleza, am devenit mai fluentă în exprimare, am socializat cu oameni din alte țări europene care au aceeași meserie ca mine și, nu în ultimul rând, mi-am deschis ochii asupra artei contemporane.

Mobilitate Erasmus+ la Alicante: „Metodologii inovative și competențe socio-emoționale pentru școlile secolului XXI”

Prof. Spineanu Claudia-Ileana

În perioada 20–26 iulie 2025, am participat, împreună cu alte două cadre didactice din liceul nostru, la un curs de formare Erasmus+ desfășurat în Alicante, Spania, având ca temă „Innovative Teaching Methodologies and Socio-Emotional Competence for 21st Century Schools”.

Programul, organizat într-un cadru intercultural, a reunit profesori din mai multe țări europene, oferind oportunitatea unui schimb de bune practici și a unei reflecții comune asupra provocărilor actuale din educație.

Pe parcursul celor șapte zile de activități, participanții au explorat: metode inovative de predare centrate pe elev, integrarea competențelor socio-emoționale în procesul didactic și tehnici de motivare și implicare a elevilor în învățare, insistându-se asupra rolului colaborării și al creativității în formarea generației actuale.

Atelierele au fost interactive și au pus accent pe învățarea experimentală, profesorii având ocazia să testeze direct strategii de tip project-based learning, collaborative learning și activități de dezvoltare a inteligenței emoționale. Totodată, au fost discutate modalități concrete prin care aceste competențe pot fi integrate în curriculumul școlar, pentru a răspunde nevoilor elevilor secolului XXI.

Experiența de formare a fost completată de activități culturale în orașul Alicante, care au facilitat cunoașterea tradițiilor locale și consolidarea spiritului european. Soarele puternic al Spaniei, străduțele animate din Alicante și atmosfera mediteraneană au fost fundalul perfect pentru o săptămână de formare și inspirație. Seara, orașul ne-a cucerit cu peisajele sale: Castelul Santa Bárbara veghează asupra mării albastre, iar centrul istoric plin de viață a fost locul unde am legat prietenii și am schimbat impresii cu profesori din alte colțuri ale Europei.

Această mobilitate Erasmus+ nu a însemnat doar perfecționare profesională, ci și o deschidere spre multiculturalitate, colaborare și spirit european. Ne-am întors acasă cu idei noi, dar și cu amintiri de neuitat.

Această mobilitate Erasmus+ a deschis noi perspective pentru o educație incluzivă, inovatoare și adaptată societății actuale.

„Această mobilitate Erasmus+ a deschis noi perspective pentru o educație incluzivă, inovatoare și adaptată societății actuale.”

Don't Be a Bore! Creativity with Mindfulness in the 21st Century Education.

Prof. Fuioagă Gizela

În perioada 13-19 iulie 2025, am avut ocazia să particip la o mobilitate Erasmus+ în Funchal, pe insula Madeira, Portugalia. Cursul a fost susținut de “Foundation for the Development of Education SPATIA” la Liceu Jaime Moniz – colegiu de renume din oraș.

Prin februarie-martie am început să mă pregătesc pentru această mobilitate: mi-am rezervat biletele de avion, am căutat o cazare în apropierea școlii, am citit despre Madeira, am urmărit documentare. Informația care îmi dădea cele mai mari emoții era că Madeira are unul dintre cele mai periculoase aeroporturi. Mi-am zis: “Asta e! Mergem înainte!”.

A venit și ziua zborului - 12 iulie. O zi senină, în care nimic rău nu putea să se întâmple. Am ajuns cu bine, ne-a așteptat un taxi pe care l-am comandat încă din Timișoara, ne-am cazat. Totul OK. Am ieșit la

plimbare să găsim școala. Prima impresie: “Wow, ce multe flori!”. La orice pas, ai impresia că te afli într-o grădină botanică.

O tânără simpatică, psiholoagă, trainerul nostru, din Polonia, din prima seară ne-a postat câteva teme. Trebuia să accesăm un Padlet și să ne facem o mică prezentare cu fotografii: de unde venim, țara,

orașul, școala, ce materie predăm, hobby-uri, câteva gânduri de început. A fost interesant, deoarece am putut să-mi cunosc colegii de curs și să citesc despre ei.

Prima zi de curs a fost dedicată cunoașterii dintre noi. Justina, trainerul nostru, ne-a organizat pe grupe și am participat la tot felul de joculețe, inclusiv folosind informațiile citite cu o seară înainte pe Padlet. Iată un mod eficient de a determina elevii să își facă tema și să fie atenți la ce citesc.

Zilnic, timp de o săptămână, am avut dimineața, cursuri, iar după-masă, program cultural.

Atât cursul despre Creativity, cât și cursul despre Mindfulness au fost deosebit de interesante, mi-au deschis noi orizonturi. M-am gândit imediat cum aș putea să le aplic la clasă.

Pe lângă simpaticii mei colegi de curs din Germania, Franța, Italia, Slovenia, Slovacia, Polonia, am avut o sesiune de network cu profesori din Madeira. Câțiva dintre ei au fost foarte implicați în buna desfășurare a cursurilor noastre, precum și la “well-beingul” nostru în Madeira.

Ne-au fost organizate vizite la Cămara de Lobos - vechi sat pescăresc, tur ghidat al orașului vechi Funchal, “Dolphin & Whale Watching” – excursie cu catamaranul, excursie la pădurea Fanal, plimbare pe levada, vizită în Parcul Botanic “Monte Palace”, cină festivă atât la deschidere, cât și la finalul cursurilor.

Una peste alta, am avut zile pline, cu oameni deosebiți, am reușit să legăm prietenii, ne-am dezvoltat profesional, am comunicat în limba engleză, am crescut, noi, ca indivizi.

Programul “Erasmus+” oferă profesorilor oportunități de formare profesională în contexte internaționale, schimb de bune practici și dezvoltarea competențelor pedagogice, culturale și lingvistice.

Mulțumim, ERASMUS+!

Proiectul "HUMANISTIC CONTEXTUAL EDUCATION. THE POWER OF ART."

Prof. Sebestyn Anca

Am decis să particip la acest proiect din două motive: numele proiectului și, apoi, locul desfășurării acestuia. Îmi place arta modernă, o și cumpăr, chiar și când nu-mi permite punga, și mi-am dorit să văd Madeira.

Despre puterea artei sunt multe de spus și, toate, cunoscute: deschide minți, sensibilizează suflete, te face să apreciezi frumosul, zguduie, șochează, uimește...

Cursul s-a ocupat de arta urbană, adică de acea forma de artă prezentă în orașe, care ne înconjoară și pe care nu o mai percepem ca artă. Adică arta cu A mare, cea din muzee, încremenită în timp și spațiu.

Arta urbană pleacă de la bănci pictate, clădiri cu proporții impecabile, construcții care sfidează gravitația, piste de avion care se prelungesc în ocean, graffiti, sculpturi de bronz, dar neconvenționale, pline de umor și sculpturi care transmit mesaje, făcute din deșeuri. Totul într-un splendid cadru natural, cu stânci amețitoare, cețuri amenințătoare, valuri sclipitoare și flori fără de număr și fără de rimă.

Ideea cursului, pe scurt, a fost ca, prin intermediul artei, să ajungem la mințile fragede ale elevilor noștri - să-i facem mai sensibili, mai implicați civic, mai conștienți de comunitatea căreia îi aparțin, de orașul în care s-au născut. Și, astfel, se nasc și interdisciplinaritatea, și un copil care apreciază frumosul, și o lecție de calitate.

Socializarea cu oameni din alte medii urbane, alte culturi, dar cu aceeași meserie și plăcerea conversațiilor într-o engleză mai mult sau mai puțin poticnită vin la pachet cu orice proiect Erasmus. Nici acesta nu a fost o excepție.

Obiectivele Uniunii Europene - aprecierea diversității, întărirea unității, deprinderea toleranței etc. - au fost atinse. Plăcerea și recunoștința rămân ale mele.

Călătoria noastră Erasmus+ în lumea inteligenței artificiale

Prof. Violeta Bontilă, Contrea Alina

Anul 2025 ne-a adus o experiență pe care o vom purta mult timp în suflet: participarea la cursul Erasmus+ „AI in Education: Revolutionizing Learning and Teaching to Empower Educators and Students”. Ca profesoare de limba engleză la Colegiul Național „Constantin Diacovici Loga” din Timișoara, am trăit această aventură în două locuri diferite – la Reykjavik, în Islanda, în aprilie, și la Alicante, în Spania, în iulie, unde una dintre noi a reprezentat colegiul și în calitate de director. Deși am fost la sute și mii de kilometri distanță, ne-am regăsit în aceeași aventură: descoperirea modului în care inteligența artificială schimbă educația.

La Reykjavik, atmosfera a fost una nordică, rece afară dar caldă în sala de curs. Am început cu fundamentele AI și am continuat cu aplicații practice: de la crearea de conținut și imagini generate de AI, la proiectarea de chatboți pentru școală și utilizarea realității augmentate. La final am experimentat chiar și evaluarea cu ajutorul AI, o temă care a stârnit multe discuții între participanți. În plus, am descoperit frumusețile naturale ale Islandei – Blue Lagoon, Golden Circle și gheizerele spectaculoase – care ne-au făcut să înțelegem că învățarea devine mai profundă atunci când e împletită cu descoperirea culturală.

În Alicante, experiența a avut un alt parfum – mediteranean, cald, relaxant. Acolo am descoperit cum platformele adaptive pot răspunde nevoilor diferite ale elevilor și cum AI ne poate ajuta să gestionăm mai bine resursele și programările din școală. Am lucrat practic cu instrumente de realitate virtuală și am testat aplicații de evaluare automată, care promit să reducă din timpul consumat pe corectări și să ofere feedback rapid elevilor. Întâlnirea cu profesori din alte țări europene ne-a arătat că preocupările noastre sunt comune: vrem o școală mai prietenoasă, mai eficientă și mai adaptată generațiilor actuale. În plus, schimburile de experiență, activitățile de networking și descoperirea tradițiilor locale – inclusiv gătitul unei paella autentice – au consolidat atmosfera de colaborare și de învățare.

Considerăm că aceste experiențe nu doar că ne-au oferit resurse moderne pentru predarea limbii engleze, ci au adus și o perspectivă valoroasă asupra modului în care inteligența artificială poate sprijini managementul educațional. Pentru un director, AI deschide oportunități în organizarea și eficientizarea proceselor școlare, contribuind la luarea deciziilor informate și la optimizarea comunicării. Erasmus+ nu a fost doar un curs despre inteligența artificială. A fost o aventură a cunoașterii, a prieteniei și a viitorului educației.

*De vorbă în
spirit logan*

Interviu cu Adriana Babeți

Barna Maria Cristina

Clasa a XI-a MI2

Q

În Timișoara există multe personalități cu care ne putem mândri. În rândul acestora o regăsim și pe Adriana Babeți, romancier, eseist, critic literar, traducător și profesor universitar.

&

Printre operele sale se numără volumul *Amazoanele*. O poveste, o amplă cercetare a mitului femeii războinice în istorie și în literatură, laureat cu Premiul Uniunii Scriitorilor, precum și *Femeia în roșu*, un roman postmodernist scris împreună cu Mircea Mihăieș și Mircea Nedelciu. Dicționarul romanului central-european din secolul XX, apărut recent, este o altă lucrare voluminoasă a dânsiei, o teză asupra convergențelor culturale din această regiune. Mai mult decât atât, Adriana Babeți este unul dintre fondatorii și autorii primei reviste libere din România postcomunistă, revista *Orizont*. Pe scurt, aș prezentat-o ca fiind o scriitoare contemporană a cărei importanță literară nu poate fi contestată.

A

Cu puțin timp în urmă am avut oportunitatea de a realiza un interviu cu dumneaei. Ar fi naiv să neg complexitatea umană și să afirm că, după doar câteva întrebări adresate, am cunoscut-o pe deplin pe Adriana Babeți. Însă, este cert că după terminarea discuției, după ce am răsuflat ușurată că „am făcut-o și pe asta”, o înțelegeam pe scriitoare mult mai bine decât la început. Am dorit să o descopăr ca persoană, cum se afișează atunci când nu își așterne gândurile pe hârtie și să pot reda în cuvinte, la rândul meu, carisma ei. Totuși, nu am neglijat vreo secundă notorietatea sa, așa că, în plus, am desprins de la dumneaei câteva sfaturi care ar putea fi utile pentru un scriitor în devenire. Astfel, încă de la început, mi-am structurat întrebările pe 2 planuri: scriitorul ca om și omul ca scriitor.

Care este o calitate de-a dvs. pe care nu am ghici-o doar din lectura operelor scrise?

„Cred că este o calitate să fii absolut normal, să fii firesc, indiferent cu cine te-ai afla de față, să nu îți confectionezi tot soiul de măști care nu ți se potrivesc. Nu sunt inhibată, foarte greu mă inhibă prezența cuiva. Sunt foarte dezinvoltă, pe mine m-a ajutat mult stilul acesta firesc de a fi. Mă pot conecta rapid la oameni, indiferent de vârsta lor, pentru mine este foarte important acest lucru.”

Q

Ce vă leagă cel mai mult de Timișoara - un subiectivism inevitabil dat de copilăria trăită în acest oraș și de viața împlinită pe care o duceți în prezent sau mai degrabă un rezultat al obiectivismului, furnizat de importanța istorică și culturală pe care o emană Timișoara?

„Primul punct bate totul, sunt subiectivă. Deși nu sunt născută aici, ci la Oradea, trăiesc în Timișoara de la un an și de atunci, este pentru mine orașul perfect – asta este o declarație de dragoste cu care o să mor pe buze, nu înainte de a-i zâmbi încă o dată orașului. Sigur că și din punct de vedere obiectiv mă împăunez cu Timișoara, mă gândesc că aici a avut loc primul... sau că la câte vreun mare concurs, ea este prima. Întotdeauna militez, nu mă las, ci lupt în feluri diverse, unele chiar comice, pentru calitatea orașului.”

&

Ce sentiment v-a făcut să vă refugiați atât de mult în cărți? Ce sentiment ar trebui să deprindă tinerii din zilele noastre pentru a încerca, măcar, să egaleze setea de lectură pe care o aveau în trecut vechile generații?

„Ce ne deosebește este marea diversitate a mijloacelor la care voi puteți apela pentru a vă recrea, pentru a învăța. Pe când, „pe vremea noastră”, cum se tot zice, erau foarte puține mijloace în raport cu cele de astăzi. Eu am fost un adolescent în anii ‘70, când începuseră să se tipărească câteva lucruri de calitate, dar în rest, era puțină diversitate: o presă limitată și cenzurată, o televiziune foarte săracă - cu toate că noi,

A

Q

aici, la Timișoara, ne puteam brânza la cele din Iugoslavia și din Ungaria și mai prindeam filme de calitate. Existau cinematografe, însă principalul mijloc în care cel puțin eu mă refugiam, în mod plăcut, a fost lectura, a fost cartea. Eu cred că decizia de a te apuca sau nu de citit depinde mult de împrejurări. Poate vezi acest lucru în familie, eu nu am văzut. Dar poate te naști într-o casă cu o bibliotecă extraordinară, cu părinți de formație intelectuală care stau și citesc. Și atunci, ce poți face? Ori îi imiți ori te împotrivești, iar acesta din urmă a fost cazul multor colegi de-ai mei. Este o formă de protest, dar cred că provine și dintr-o oarecare timiditate, neîncredere în tine. Astfel, apelezi la această formă de curaj - sfidarea. (...) De când am învățat să citesc, de foarte mică, încă de pe la 5-6 ani, căci eram înconjurată numai de copii mai mari, lectura îmi dădea o formă de liniște, de șansă de a evada dintr-un plictis care mă înconjura. Vreau să povestesc ceva ce poate nu li s-a întâmplat multora în copilărie – erau injecțiile îngrozitor de dureroase, cu ace groase, fără anestezice. Așa, începea fugăreala prin casă. În momentul în care îmi dădea cineva ceva să citesc - putea fi prospectul de la medicamente sau o bucată de ziar - atunci când intram în lumea aceea, brusc, mă potoleam, mă calmam. Cumva, cartea mi-a fost și mi-a rămas cel mai bun sprijin, cel mai bun însoțitor.”

&

Ați scris cu patos despre povestea ce stă în spatele revistei „Orizont”, despre atmosfera rece din timpul zilelor de la Revoluție, dată nu de frigul iernatic din luna decembrie, ci de teama resimțită la aflarea veștii unui posibil atac chiar în clădirea tipografiei. Și totuși, nu ați renunțat la publicarea revistei. Acest act de curaj, de determinare aprinsă m-a dus cu gândul la următoarea întrebare: Dacă v-ați afla într-o distopie în care România nu ar fi ieșit în 1989 de sub pătura socialismului, ați continua meseria de scriitor?

A

„Ce bine ai zis – dacă ar fi o distopie! Adevărul este că nici nu ne-am fi putut imagina vreodată libertatea, atât de mult eram vârați în cușcă. Da, aș fi continuat meseria de ziarist, de jurnalist cultural, unde posibilitatea de a minți, de a contraface era de neocolit. Nu era o presă liberă, totul era cenzurat. Și totuși, nu aș fi renunțat la această meserie. Aș fi scris pentru sertar, cum se zice, adică nu aș fi publicat. Aș fi scris ce

aș fi vrut, cum aș fi simțit, în orice stil și pe orice temă, dându-mi seama că nu poate fi publicat și punându-le la păstrare, cum de altfel am avut sute de pagini. Împreună cu un prieten am scris ce am crezut, am luat-o înainte. Și momentul în care ni s-a dat voie să facem o revistă așa cum vrem noi, atunci în '89, și am aflat că tipografia este atacată, a fost o scenă de film rusesc. Acum îmi vine să râd, însă atunci am avut o emoție cumplit de violentă. Am spus „mai bine murim” decât să mai facem prostiile acelea de concesi. Era de negândit! Totuși, tot asta aș fi făcut, oricât ar fi durat regimul, până la moarte.”

Q

Omul ca scriitor

Ce parte a procesului vă place cel mai mult: ideea, documentarea, scrisul propriu-zis sau revizuirea textului?

„Documentarea, înnebunesc de plăcere când o fac. Este ca o detectivistică. Și ador literatura de tip polițist, de tip thriller, mi-aș putea da doctoratul din ea. Cel mai puțin îmi place scrisul propriu-zis. Ideea, structurarea sunt frumoase. Bine, și scrisul este - după ce mă apuc, nu mă mai opresc. Dar cea mai plăcută este documentarea.”

&

Ce sfat le-ați da scriitorilor în devenire? În ce contexte și-ar putea exersa aceștia calitatea scrisului și ce primi pași ar trebui să facă pentru a fi mai aproape de succes?

„Până foarte târziu, existau cenaclurile, niște grupuri în cadrul școlilor, universităților, în care profesorii ce de obicei făceau și critică literară – deci aveau spirit critic – puteau detecta cine avea talent. Acum, au rămas destul de puține - în Timișoara mai este cel de la Casa de Cultură a Studenților. Însă tinerii au găsit alte forme, care, după mine, sunt la fel de valoroase ca un cenaclu. Singura condiție ar fi ca printre ei să se afle și oameni cu discernământ critic, pentru a putea valida sau invalida proza, poezia copiilor. Dacă noi între noi, poeți fără cultură poetică, scriem precum cântă privighetoarea, folosim un stil de mult demodat și ne lăudăm orbește unii pe alții, atunci nu vom mai avea o șansă reală la confruntare și evoluție. Fără un mentor care să vadă ce se mișcă în peisaj, cel românesc măcar, este foarte greu să crești.

A

Q

Primul sfat este, deci, să se afilieze unui grup sau, dacă vor valida rapidă și să își încerce puterile, să își trimită lucrările unei reviste, unei platforme care publică. Când sunt festivaluri, recitaluri de poezie, lansări de carte, să fie mereu prezenți.”

Dați, vă rog, câteva exemple de romane care merită citite de toți adolescenții, nu doar de studenții de la facultatea de Litere.

„Aș spune „De veghe în lanul de secară” de J.D. Salinger și „Un veac de singurătate” de la Gabriel García Márquez. Și dintre autorii români, aș recomanda Mircea Cărtărescu, „Travesti” , pentru început, căci e mai ușor de parcurs.”

&

În urma dialogului, Adriana Babeți s-a arătat precum o carte deschisă, una scrisă de dumneaei, aș putea adăuga. Amuzantă, creativă, curajoasă și talentată – prea puține cuvinte pentru a putea ilustra acest lucru. Stilul ei de scris, onest și clar în gândire, o definește atât în lumea paginilor de carte, cât și în viața reală.

A

Colectivul de redacție

Profesori:

Director, prof. Bontilă Violeta-Estrella
Director adjunct, prof. Stoia Simona
Prof. Milin Tihomir
Prof. Crașovan Ileana
Prof. Costea Corina-Lucia
Prof. Scurtulescu Sorin
Informatician Inășel Marius
Bibliotecar Pârvu Lucia
Contabil-șef Suciu Ana

Coordonatori:

Redactor-șef Semen Victoria-Andrada XII SN2
Redactor-șef Teculescu Alessia Georgia XI MI1
Coordonator Prelucrare și editare articole Teculescu Alessia Georgia
Coordonator Grafică Velemirov Mihaela Alexandra XI SS
Coordonator Marketing Semen Victoria-Andrada

Profesor coordonator

Prof. dr. Spineanu Claudia-Ileana

Elevi:

Tehnoredactare:

Simiuc Beatrice Alexandra XI MI2

Mirica Giulia X SS

Cordoș Daniel-Andrei X MI1

Moise Andreea X MI2

Grafică:

Berar Isabella-Maria X SS

Vărătuceanu Elisabeta-Ariadna IX SS

Prelucrare și editare articole:

Țeghiu Bogdan Ștefan XII MI1

Furca Andrada XI SN1

Dancău Nicușor XI F

Marketing:

Lungu Alexandra X SN1

Barna Maria Cristina XI MI2

Andreescu Carla X F

Cordoș Maria-Iulia XI MI1

Suport tehnic:

Voștinari Oliver X SN1

**Revista Colegiului Național
„Constantin Diacovici Loga”
Logaritm (Timișoara)
AN III/ Nr. 2/ 2024-2025
ISSN 2971 – 8481
ISSN-L 2971 – 8481**

